

Szerkesztőség:

Arad, Acseu-utca.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	...	960 Lej
Fél évre	...	480 Lej
Hegyed évre	...	240 Lej
Havonta	...	80 Lej

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Hihetetlen vádák.

Nekünk magyaroknak minden okunk meg van arra, hogy jóleső megnyugvással fogadjuk az Averescu-kormány távozását. Ez a kor-szak ugyanis reánk, kisebbségekre nézve a hitetetés, félrevezetés és a be nem tartott ígéretek kora volt. A kormány választási egyezményt kötött a Magyar Párttal, de vállalt kötelezettségeinek nem tett eleget. Elszabottálta a kisebbségi iskolák, a felekezeti államsegélyeink ügyét, a kisebbségi nyelvhasználat jogát teljesen kiküszöbölte a közigazgatásból és a paktum dacára is többet ártott a kisebbségeknek, mint amennyit használt. Az általános polgári érdekeket az adóterhek elviselhetetlen sorozatával veszélyeztette, nem tudta a felekezeti békét fentartani, sőt napirenden voltak a súlyos incidensek, végül pedig teljesen a cenzura bilincseibe szorította a sajtó szabadságát.

Mindezek dacára tehát nem kell indokolnunk, miért nem siratjuk mi az Averescu-kormányt. De bármennyire megnyugvással fogadjuk is a kabinet távozását, nem tudjuk szó nélkül hagyni azokat a hihetetlen vádakat, melyek a kormányváltással egyidejűleg a távozó miniszterium tagjai ellen a sajtóban felmerültek. Valami furcsa, balkáni ize van annak, hogy mikor egy kormány bármelyik tagja elhagyja a helyét, kórusban zengenek fel olyan képtelen vádakat, amelyek a mi, nyugati viszonyokhoz szokott szemünknek az első pillantásra valószínűtlenségnek látszanak. Nem láthatunk be az államháztartás pénzügyi labirintusának szövevényeibe, de azt az állítást meg merjük kockáztatni, hogy a milliárdok elcsúszásának hajmeresztő története, ha majd a kedélyek kissé megnyugodnak, legfeljebb egy kis közigazgatási felületességgé fog összezsugorodni.

A Magyar Párt orgánuma lévén, nincs meg a valószínűsége sem annak, hogy valaha is egy pártba kerüljünk a távozó kormány egyetlen tagjával is, de elfogultság nélkül merjük állítani, hogy nem tételezzük fel olyan neveket viselő politikusoktól, mint amilyen Averescu tábornok, Goldis László és Goga Octavian stb., hogy erkölcsi öngyilkosságot kövessenek el. El sem tudjuk képzelni, hogy ezek a nemzetközi sullyal bíró államférfiak csakugy egyszerűen belenyuljanak az államkasszába, mint valami sikkasztó kispénztárnok és az utolsó pillanatban telerakják a maguk és barátai zsebeit „Utánunk a vízözön!” felkiáltással. Ezek az urak megbuktak, de azért politikailag továbbra is élni akarnak, sőt talán valaha érvényesülni is. A sajtóban hangoztatott vádakat bizonyára vizsgálat fogja követni, nem szabad tehát addig pálcát törnünk felettük már csak azért sem, mert csöppet sem nobilis mozdulat a haldokló oroszlán megrugása.

Mi szívesen látjuk az ígéretszegő Averescu-kormány távozását, de izlésünk ellen való, hogy beálljunk azoknak a sorába, akik sarat dobálnak a hatalomtól megfosztott közéleti férfiak tágárára. Amennyire Averescuék cenzurája engedte, mi elvi harcot folytattunk a hatalmon levő kormány ellen, kisebbségi jogaink kivívásáért és mi most, a kabinet bukása után sem lépünk le erről az elvi magaslatról, melyre a történelmi hivatás állított bennünket. Nem hagyjuk el ezt a kényelmetlen és veszélyeztetett eszmei fixpontunkat, hogy helyette a gya-

lázkodókkal együtt üvölszük a „feszítsd meg”-et. Nekünk itt a magyar kisebbség érdekeit kell védelmeznünk és csak az lehet az óhajunk, hogy amit az Averescu-kormány műkö-

désével ártott a kisebbségeknek és az országnak, azt az eljövendő kormány reparálja és alkossa meg Romániából a boldogság, a megelégedettség és a szabadság hazáját.

Válsághírek az új kormányról.

Ellentétek a kormányzópartok külön listája miatt. — Stirbey miniszterelnök békitő missziója. — Bratianu Ionel tárgyalása Maniu Gyulával.

Hivatalosan cáfolják, más hírek megerősítik a válságot.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A napi politika tegnapi és mai eseményei következtében új rázkódtatások veszélye villant meg az elektoromssággal még mindig telített belpolitikai horizonton. Amilyen megkönnyebbülést okozott a kormányválság Stirbey herceg által történt megoldása, olyan nagy aggodást váltott ki politikai körökben — mint azt a bucaresti-i lapok írják — a liberálisoknak és a nemzeti-parasztpártnak az az elhatározása, hogy a választásokon mindkét párt külön listával indul harcba. A bucaresti-i sajtónak az a meggyőződése, hogy ez a határozat egy újabb kormányválság lehetőségét hordja magában, mert hiszen elképzelhetetlen, hogy a kormány tagjai egymás ellen harcoljanak a választások alkalmával. Már pedig ez egészen bizonyosan bekövetkezik, ha a két párt között erre vonatkozólag nem történne újabb megállapodás, ami természetesen nem teljesen kizárt dolog. Bratianu Ionel ugyanis tegnap este hat órakor hosszabb megbeszélést folytatott Maniu Gyulával, majd két napra florijai birtokára utazott. Bratianu Ionel és Maniu Gyula találkozása Popovici, Mihály lakásán folyt le. A találkozás a két pártvezér személyes érintkezésének újbóli felvételét jelent. Az Adeverul hangsúlyozza, hogy Bratianu Ionel idősebb létere tette meg az első lépést a közeledésre. Maniu barátai szerint a találkozás igen szívélyes formák között folyt le és a megkezdett tárgyalásokat folytatni fogják.

A kormányzó-pártok külön listája.

A Cuvantul szerint a liberálisok és a nemzeti-parasztpárt vezetősége között pedig az egységes lista felállítására vonatkozólag voltak igen komoly tanácskozások. Ezt a hírt a Viitorul is megerősíti, azonban nem sok reményt fűz a megegyezéshez. A lap különben terjedelmesen közli a liberálispart gyűlésén történeteket s eszerint Bratianu Ionel azt a fontos kijelentést tette, hogy a liberálispart mindenkör olyan szerepet játszott az ország életében, amely alkalmas volt arra, hogy a rendet és stabilizációt megőrizhessék. Ez a szerep öröklött kötelessége a pártnak. Az utóbbi hetekben olyan jelenségek mutatkoztak — mondta Bratianu Ionel, — amelyek anarkisztikus természetűek voltak, éppen ezért erkölcsi kötelessége volt a liberálispartnak közbelépni és ezt a helyzetet kiparizálni. Vagyis — mondja a Viitorul — Bratianu nyíltan kijelentette, hogy Averescut ő buktatta meg. Végül aztán a párt úgy döntött, hogy önálló listával megy a harcba.

A miniszterelnök missziója.

Ugyanebben az időben a nemzeti-part vezetősége is ülést tartott, amely szintén az önálló lista mellett döntött. A ma délelőtti órákban egész Bucarestben elterjedt a hír, hogy

ez a két döntés újabb kormányválságot jelent, miután a kormánynak éppen az lett volna a missziója, hogy a pártok között megegyezést hozzon létre. Ezek a híresztelések már ma odáig is mentek, egyes körök azt terjesztették, hogy a kormány a legközelebbi napokban benyújtja lemondását és tisztán liberális kormány alakulna. Ennek a kombinációnak azonban el kell mondanunk, hogy Bratianu és Maniu még mindig nem adtak fel a megegyezés gondolatát s így — mondják a bucaresti-i lapok — minden kilátás meg van arra, hogy pár napon belül mégis csak történik megegyezés a közös listára vonatkozólag. A Dimineata feltűnő betűkkel közli, hogy Stirbey herceg kormányelnök, amikor a két párt döntéséről értesült, a következőket mondotta:

— Ez azt jelentené, hogy én missziómat nem tölthetem be. Majd felkereste a lakásán Maniu Gyulát, akit arra kért, hogy a nemzeti-parasztpárt vesse újabb döntés alá a kérdés s amennyiben csak lehetséges, az ország érdekében egyezzenek meg a liberálisokkal. Maniu hajlandónak mutatkozott erre s miután hasonló érzéseket tapasztalt Bratianu Ionel részéről is, az optimisták azt remélik, hogy megegyezés végül mégis csak létrejön. Ameddig a dolgok idáig jutottak, az események az alábbi fázisokon mentek keresztül.

A pártok hajlandóságát mutatnak a megegyezésre.

Bratianu Vintila a liberális párt ülésén eleinte nem volt hajlandó felszólalni, végül is bátyjához hasonló szellemben nyilatkozott és kijelentette, hogy a liberálispartnak a saját érdekeit sem szabad mellőzni, mert a liberálispart érdeke szorosan véve mindenkor egyet jelentett az ország érdekével. Minden eshetőségre számítaniunk kell, tehát a legcsekélyebb jelenségek is nagyfontossággal bírnak most — mondotta a Viitorul szerint a volt pénzügyminiszter. — Beszéde végén azonban úgy nyilatkozott, hogy szükség esetén a liberálispart egyik-másik párttal együtt vesz részt a választási küzdelmekben. Ezért volt aztán meglepő, hogy a párt végül mégis a külön-lista álláspontja mellett döntött, ami azonban alighanem holnapra már megdőlt. A Dimineata ugyan ekkor részletesen számol be a nemzeti-parasztpárt üléséről. A lap szerint a nemzeti-parasztpárt is szívesebben önálló listával indulna, azonban kész álláspontján változtatni, amennyiben ezt az ország érdeke kívánja. Maniu és Mihalache beszédeikben kijelentették, hogy elvileg hajlandók a liberálisokkal együtt menni, ez azonban csak teljes megegyezés esetén volna lehetséges.

Iorga nemzetipártjának üléséről viszont azt írja a Dimineata, hogy Iorga semmi körülmények között sem hajlandó egy párttal sem kartellt kötni a választások idejére. Pártja önálló listával kíván indulni. Ezt azonban a lap

nem tartja valószínűnek s úgy véli, hogy Iorga már a tegnapi nap folyamán titokban a néppárttal kötött megállapodást.

A néppárt a választások szabadságáért.

Az Indreptarea mai számában reflektál Stirbey herceg kormányelnöknek az ország népéhez intézett manifesztumára és kétségbevonja, hogy a választások valóban teljes szabadsággal történjenek meg. A lap megjegyzi, hogy a néppárt örömmel fogadta a kormányelnök szövegét, azonban aggodalmának ad kifejezést akkor, amikor leszögezi, hogy a nemzeti kormány nevében tett manifesztum két pontja és pedig a választások szabadsága és az 1926. január 4-iki határozat ellen épen azok a pártok agitálnak, akiknek a nevében a kormányelnök a kijelentést tette. Hivatkozik arra is, hogy a kormány egyes megyékben nem az alispánokat bízta meg a vezetéssel, hanem új prefektusokat nevezett ki a választások folytatására, e kinevezett prefektusok mindegyike törzstiszt. Az új prefektusok névsora különben a következő: Laugier Henry ezredes Arad, Iordachescu ezredes Dambovitá, P. Voinescu ezredes Cahul, Panaitescu Anibál őrnagy Teleorman,

D. Balanescu ezredes Timis-Torontal, Gh. Ignat alezredes Salaj, Stefanescu Ion alezredes Somes, Paul Ionescu alezredes Brasov, Chiricută Anton kapitány Buzau.

Ellentétes hírek a kormány válságáról.

Bucuresti-i tudósítónk éjszakai telefonjelentése szerint az Adeverul mai száma hivatalosan megcáfolja egyes lapoknak azt a híret, hogy a Stirbey kormány közelebből megbukik és a liberálisok jönnek hatalomra. A lap illetékes helyen úgy értesült, hogy a kormány feltétlenül megvárja a választások eredményét. A Lupta azonban ennek ellenére azt állítja, hogy a lemondás híre igaz, továbbá tiszta liberális kormány jön Argetoianuval és Lupuval, miután Stirbeynek nem sikerült koncentrációs választási kormányt létesíteni s a kormányban résztvevő pártok külön akarnak küzdeni a választáson. Ugyancsak a Lupta közli ezzel a címmel: „Új kormányváltás felé?” a politikai körökben elterjedt különböző verziókat és azt állítja, hogy amennyiben a nemzeti-paraszt-párt nem vesz részt a liberálisokkal közös listán a választásokon, úgy a Stirbey-kormány leteszi misszióját.

A nemzeti parasztpárt várja a magyarságot

Teljes erővel megindult a választás harc Aradon. — Megjelent az első választási röpcédula az uccán. — Hazaérkeztek Bucurestiből a pártvezérek. — Vaitoianu tábornok érkezése. — Hatoran dr. nyilatkozata.

(Arad, június 9.) Ma délből hazaérkeztek Bucurestiből a nemzeti parasztpárt aradi vezérei és ezzel aztán minden vonalon megkezdődött a választásokra való lázas készülődés. Ma már megjelent az első választási röpcédula is Arad uccán és ezzel már a nyilvánosság elé is került az a grandiózus küzdelem, amely a választások alkalmával a két nagy párt: a liberális és nemzeti parasztpárt között fog lefolyni. A nagy készülődésben és fegyvercsörtetésben eddig egyedül a kisebbségek, főleg a magyar párt nem találta meg a helyét, pedig annak megválasztása, hogy a mostani választáson merre megy a Magyar Párt, döntő fontosságú lehet a romániai magyarság jövőjére. Erre mutatnak rá azok a rendkívül érdekes és nagyhorderejű kijelentések, amiket alább közlünk és amelyek jelzik azt is, hogy mindkét részen kíváncsian várják, hogy a magyar párt hogyan dönti el választási taktikáját. A teljes erővel megindult választási agitáció mellett, a magyarságra való figyelés jellemzi a mai helyzetet.

Dr. Hatoran: „Elvárunk a magyarságtól, hogy határozottan mellénk álljon.”

Hosszabb beszélgetést folytattunk a helyszínről dr. Hatoran Victorral, a nemzeti parasztpárt egyik aradi vezérével, aki ma délből érkezett meg a fővárosból és aki a következőket mondotta:

— A választási küzdelem most már teljes erővel megindult minden vonalon. Tekintettel arra, hogy Stirbey miniszterelnök garantálta a választások tisztaságát, mi nem félünk attól, hogy vesztesként kerülünk ki a harcból. Némi meglepetéssel kell azonban megállapítanunk azt, hogy több megyébe katonai és csendőrtiszteket neveztek ki prefektusoknak, holott úgy tudom, hogy eredetileg az volt a megállapodás, hogy mindenütt az alispánok végzik a választások lezárását a prefektusi teendőket. Reméljük azonban, hogy ez nem jelent semmit és a választások a legteljesebb szabadság jegyében folynak majd le és ha netalán mégis előfordulna valami, az csakhamar megakadályozható, hiszen négy emberünk van a kormányban.

— Ami a kisebbségek helyzetét illeti, az egészen különös velünk szemben. A mostani magyar párt eddig mindig opportunistának volt és harcolt ellenünk, tehát kissé furcsán fog esni nekünk, hogy kormányrajutás esetén megadjuk annak a kisebbségnek a teljes egyenrangúságot, amit az alba-juliai határozatban lefektettünk, amely mindig ellenünk küzdött. De mi mindazonáltal álljuk teljes egészében az alba-juliai pontokat, amint azt különben Maniu Gyula és Pop C. István is leszögezte már. Álljuk még akkor is, ha a magyar párt segítsége nélkül győzünk.

Mi szívesen vennők, ha a magyar párt mellénk állna ebben a küzdelemben, sőt elvárunk most már a magyarságtól, hogy határozottan mellénk álljon, hiszen a magyar tömegeknek, amelyek kétségkívül súlyosan nyomnak a latban, mellettünk a helyük, Románia egyetlen demokratapártja mellett.

Hiszen a magyarság eddig ugyanis hiába kötötte a paktumokat: nem kapott semmit. Mi pedig tudjuk azt és azt tegnap Maniu is kijelentette, hogy a kisebbségek jogainak teljes elismerése, gazdasági és kulturális fejlődésük lehető legnagyobb mértékben való szabaddá tétele, elsőrendű államérdek, mert ha a magyar tömegek elégedettek, akkor megszűnik vezetőik nagyrészenek irredentizmusa, illetve irredentizmusának alapja is.

— De hiszen nem irredenták a magyar kisebbségi vezetőpolitikuskok — vetjük közbe. — Ez egy olyan vád, amit már számtalanszor tényekkel cáfoltak meg.

— De azok — mosolyog Hatoran — és ez nem bűn végeredményben, sőt némiképp meg is érthető. Azonban az is világos, hogy ezzel, illetve az ezzel összefüggő opportunus védelmi harccal nem lehet elérni semmit, amit a múlt is igazol. Minden jogért meg kell küzdeni és a magyar párt eddig még nem küzdött, csak kompromisszumokat kötött. Mi ezzel szemben garantálni tudjuk győzelmünk esetén az alba-juliai határozatok megvalósítását. Valahogy Svájc lebeg szemünk előtt. De ha nem is lehetne a számarány miatt sem egészen svájci állapotokat teremteni ebben az országban, ott, ahol nagy tömegekben él a magyarság, létesítenénk bizonyos autonómiát, ha nem is épen államot az államban.

Tizenötödikén véglegesítik a nemzeti-parasztpárt jelölőlistát.

Beszélgettünk a nemzeti-parasztpárt egy másik aradi vezetőjével is, aki az alábbiakban nyilatkozott:

— A mostani kormány átmeneti jellegű s csak azért alakult, hogy a választások tisztaságát biztosítsa. A nemzeti parasztpárt pedig ugyancsak garantálhatja, hogy a választások tiszták lesznek. Ez a választási kormány aztán átadja helyét annak a Kabinetnek, amelyet tényleg az ország szabad akarata hozott létre. Ami a kisebbségeket illeti, Maniu kijelentette, hogy állja a gyulafehérvári határozatokat. Úgy tudom, hogy a kisebbségek vezetői hivatalosan még nem kerestek Maniuvval érintkezést, de biztos, hogy a párt hajlandó egy elfogadható kollaborálásra. A nemzeti-parasztpárt szász-bizottsága különben 15-én Clujon (Kolozsvárott) nagygyűlést tart, amelyen felülvizsgálják a jelölőlistákat. Ezen a gyűlésen különben igen fontos politikai manifesztáció is fog elhangzani Erdélyre nézve.

Nagyban készülnek a harcra a liberálisok is.

Az aradi liberális klubban nagyszabású munka folyik már. Az egyes kerületek vezetői egymásután jelentkeznek instrukciókért a választási propaganda megindulására vonatkozólag és a pártvezetőség mindenkit részletesen informál, mit és hogyan kell tennie. Nagy előkészületek folynak még Vaitoianu tábornok, volt miniszter holnapi fogadtatására, amelyre a liberális párt aradi vezetősége teljes számban kivonul. Az állomáson Demian Aurel dr. alelnök fogja üdvözölni a vezért, majd a párhelyiségbe hajtanak, ahol Vaitoianu expozét tart. Délután öt órakor tartják meg a klubhelyiségben a nagy-bizottsági ülést, amelyen a választási kampányra és a lista kiigézésére vonatkozólag döntenek.

A néppárt is résztvesz a választásokon.

Ma délből érkezett haza Bucurestiből dr. Iancu Kornél aradi képviselő is, a néppárt egyik aradi vezetőegyesítménye, aki kijelentette, hogy a párt elhatározta, hogy résztvesz a választási küzdelemben.

— A párt vezetősége — mondotta Iancu — a jövő héten Clujon értekezletet tart, amelyen megbeszéljük a módokat a választási kampány végrehajtására.

Rendezik Aradot.

(Arad, június 9.) Beszámoltunk arról, hogy június 6-án és 7-én városrendészeti kongresszus volt Bucurestiben és Aradváros vezetősége Muresan János főmérnököt delegálta a kongresszusra való részvételre. Ma hazaérkezett a főmérnök, aki már be is számolt a kongresszusról. Három professzor tartott előadást: Davidescu, Sfintescu és Dimitriu tanárok, akik a városrendészeti problémát fejtették ki. A kongresszuson aztán az elődök javaslatára megállapodtak abban, hogy minden városnak részletes városrendészeti tervet kell kidolgoznia, amelynek végrehajtására minden évben bizonyos összeget felvesznek a városok költségvetéséből. Minden városban két mérnök dolgozzon ki a városrendészeti tervet. Muresan János főmérnök kijelentette, hogy javaslatot tesz Aradváros vezetőségének, miután a mérnöki hivatalban mindössze három mérnök dolgozik, írjon ki Arad nyilvános pályázatot a terv kidolgozására és a terveket a legfelsőbb technikai bizottsághoz terjesszék fel. A bizottság dönti azután el, melyik a legmegfelelőbb és melyik alkalmas végrehajtásra.

Hadbírósági eljárás

Majláth püspök ellen.

Hivatalos cáfolatok ellenére is valószínűnek fogadják el a timisoarai (temesvári) püspökszentelésen történt állítólagos incidenst.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az elmúlt hetekben a timisoarai Gazeta Banatului nyomán elterjedt az egész sajtóban az a képtelen hír, hogy Majláth Gusztáv alba-juliai (gyulafehérvári) püspök Pacha Agoston beiktatásáról tüntető módon távozott, amikor a zene a román királyhimnusz kezdte játszani. Az alhirrel mi is foglalkoztunk s azt a legautentikusabb forrásból nyert információink alapján megcáfoltuk. Nemsokkal később ugyancsak egy autentikus tanu, maga Bogdan volt timisoarai prefektus cáfolja meg, mint a beiktatás egyik szemtanuja a hírlapi kacsát.

Ebből az alkalomból a Cuvantul azt az újabb értesülését közli, hogy a Gazeta Banatului híradásából kifolyólag Majláth püspöknek a beiktatásról való távozásával kapcsolatban hadbírósági eljárást indítottak. Egyelőre a Gazeta Banatului szerkesztőjét hallgatták ki arra vonatkozólag, hogy milyen adatok alapján írta meg cikkét? A Cuvantul örömmel üdvözöli a hadbírósági eljárás megindítását, amely — ugymond — hivatalosan lesz megtorolva az az inzultus, amit a román közvélemény Majláth püspöktől kapott. A Cuvantul cikkéhez igazán nincsen sok megjegyezni való. Reméljük, hogy a hadbíróság nemcsak a Gazeta Banatului szerkesztőjét, hanem az állítólagos incidens tanuit is ki fogja hallgatni, közöttük magát a volt prefektust is.

Goldis szenzációs nyilatkozata az Aradi Közlönynek.

A volt kultuszminister nagyjelentőségű közlései a konkordátumról, a vallásügyi törvényről és egyéb kérdésekről.

Goldis László felháborodással utasítja vissza a diktatura és a hárommilliárdos panama vádját

— Az Aradi Közlöny bucaresti-i szerkesztőségétől. —

Ma délután Goldis László volt kultuszminister, az Averescu-kormány egyik legmaradandóbb és legegységibb figurája, unokaöccsének, Savu képviselőnek lakásán fogadta az Aradi Közlöny bucaresti-i munkatársát. A látogatás folyamán rendkívül érdekes, hosszú beszélgetés folyt le, mely két szempontból is megkülönböztetett figyelmet érdemel: az első, hogy Goldis állott az egész megbukott kormányban a kisebbségi problémákkal legszorosabb vonatkozásban, a második ok pedig, hogy abban a panamaviharban, melynek középpontjában a bucaresti-i lapok szerint egyelőre Goga áll, eddig még Goldisnak is a megostromlott szerepe jutott. Alábbiakban igyekezzünk szöszszert közölni azt a csaknem történelmi izű párbeszédet, mely munkatársunk és a volt miniszter között folyt le.

„A király akarata szent...”

— Milyen álláspontot foglal el kegyelmes ur a kormányváltással kapcsolatban előállított általános politikai helyzettel szemben?

— Én csak azt mondhatom, hogy a királynak abszolút joga a kormányoknak megnevezése és kinevezése. A felségnek ezt a jogát mindenkinek tisztelnie kell s én a magam részéről hódolattal hajlok meg a legmagasabb elhatározás előtt, mely a kormányváltással csak az ország érdekeinek vélt használni. A mi engem illet, én nem politikai okokból sajnálom, hogy ilyen kevés ideig lehetett részem a kormányzásban, hanem azért, mert sok olyan probléma maradt megoldatlanul hátra, melyeknek elintézése nézetem szerint az ország javára válhatott volna. Nyugodt lélekkel távozom azért, mert 14 hónapi kormányzásom alatt úgy vallásügyi, mint szépművészeti téren mégis sok dolgot intéztem el. Rómába való utazásom előtt össze is foglaltam miniszteri tevékenységemet és egy nyilatkozat formájában ezt az Universul, illetőleg a Rampa című lapban nyilvánosságra is hoztam. Ezért feleslegesnek tartom, hogy újabb felsorolásokat adjak.

A konkordátum kérdése.

— A kormányváltás mennyiben befolyásolhatja a konkordátum régóta vajdó ügyét?

— A konkordátum kérdését Rómában én már teljesen tisztáztam. A kormány és a Szentszék álláspontja között tökéletes harmóniát hoztam létre. Nem hiszem, hogy újabb tárgyalásokra szükség volna ezzel az ügyvel kapcsolatban, mert én a létesített megállapodásokról írásos jelentést tettem az előbbi kormánynak és az új kormány az aktáknak birtokában van. Egyéb nyilatkozatot ebben az ügyben nem tehetek, mert az új kormány tevékenységét nem akarom befolyásolni. Egyébként a jelenlegi kormánynak jogában áll ezt a kérdést úgy elintézní, ahogy jónak látja; ennek az elintézésnek nem akarok elébe vágni. Azt hiszem azonban, hogy

az általam elért eredményekkel úgy a római katolikus egyház, mint a román állam teljesen meg lesz elégedve,

mert a megállapodások során figyelembe vettük mindkét fél kívánságait és érdekeit s a jogszerűek a konkordátumban teljesedésbe is mennek. A konkordátum részleteiről nem nyilatkozhatom, mert a természetes diszkréció kötelez.

— Miniszter ur mikor szándékozta aláírni az egyezményt?

— Erre a kérdésre sem felelhetek, mert ez tulságosan a dolog lényegébe vágná. Almamférfiu vagyok, akinek elsősorban az ország javát kell szem előtt tartania. Erről a szempontból sohasem feledkezhetem meg.

A felekezeti törvény.

— Miniszter ur, a konkordátummal kapcsolatban a felekezetközi törvényt is előkészítette...

— A különböző felekezetek közötti viszonyról, valamint a felekezetek és az állam közötti kapcsolatokról már az előbbi liberális kormány egy tervezetet hagyott hátra, amely annak idején keresztülment a szenátus bizottságain és közel volt a letárgyaláshoz. A kormányváltás következtében a törvénytervezet azonban csak tervezet maradt. Én egy alkalommal már kijelentettem volt, hogy a liberális kormányzatnak ezt a javaslatát magamévá teszem és kevés változtatással kész voltam azt a parlament mult ülésszakában előterjesz-

A Magyar Párt és a Néppárt.

— Miniszter ur véleménye szerint a kormányváltás következményeképpen hogyan alakul a kisebbségek és a néppárt viszonya?

— Én azt hiszem, hogy

a néppárt és a kisebbségek között továbbra is fent fog maradni a jóviszony. A néppárt és kormánya mindenkör teljes jóhiszeműséggel igyekezett megadni azt a kisebbségeknek, amit kormányrajutása alkalmával kilátásba helyezett. Hogy egyik, vagy másik kérdés nem juthatott még teljes megoldásra, annak csak az idő rövidsége az oka.

Azt hiszem, hogy a nemzeti és felekezeti kisebbségek egyik pártnál sem fogják megtalálni azt a tárgyilagos és barátságos felfogást, amelyet ebben az ügyben a néppárt magáévá tett.

— Egyébként a néppárt nem fog licitálni a nemzetiségi kérdésben, de tudatában a maga programjának, reméli, hogy a közeli választásokon a nemzeti és felekezeti kisebbségek részéről ugyanabban a támogatásban fog részesülni, mint a mult évi választások alkalmával.

— Folyik-e a Magyar Párt és a néppárt között új tárgyalás?

— Erről nincsen tudomásom.

A 3000 millió kérdéséről nyilatkozik Goldis.

— A magyar sajtó — mondotta munkatársunk — a kormányváltást nem fogadta olyan temperamentumosan, mint a román sajtó, hanem igyekezett tárgyilagos lenni. Épen ezért bátorodom a következő kérdést feltenni: Mi az igazság a bucaresti-i román lapok által kipattantott és szellőztetett panamában, a nagy pénzesőben, különös tekintettel a kultusz-minisztériumra?

— Erre a kérdésre szintén nagyon nehéz felelni. Végre is, a minisztériumok aktái és elszámolásai nem titkosak.

Nagy szíveességet tenne nekem utódom, Lapedatu miniszter ur, ha a nyilvánosság előtt közölné azt a listát, hogy a volt miniszter — szóval én — a költségvetési többletet miként osztotta el. Tény az, hogy az én minisztériumomnak 20,000.000 lejt

bocsátottak rendelkezésére. Ebből három milliót a bacau városi színház építésére adtam, a többi 17 milliót egyházi és szépművészeti célokra osztottam fel, különösen új templomok részére adtam relative sokat, de így is csak a szükségletek kis részét tudtam fedezni. Szépművészeti célokra az összegnek több, mint felét fordítottam.

E tételek között szerepel az Astrát jogosan megillető segély is, mely az egyesület kulturális céljait szolgálja. Ezenkívül az Astra bucaresti-i fiókját is támogattam, mert szükségnek látom, hogy az egyesület a fővárosban is rendelkezzen központtal. Ide is adtam 500 ezer lejt, azonkívül az aradi fióknak is juttattam segélyt. Azt hiszem, nem lesz olyan polgár, aki kifogásolná azt az óhajomat, hogy ezt a régi erdélyi közművelődési egyesület nagyobb anyagi erőkhöz akarom juttatni. Igenis, kérem a kultuszminister urat, közölje a nyilvánossággal a folyósított összegek teljes jegyzékét. Különben is szokás, hogy a távozó kormány szétosztja tartalékait. Mint

teni. Egyéb fontos törvények azonban megakadályozták ennek tárgyalását és megszavazását. Ugy terveztük, hogy a javaslat az őszi ülésszak alatt kerül a parlament elé. Természetesen ez most szintén a jövődó kormány problémái között fog szerepelni.

— Nagy vita volt arról, hogy előbb a felekezeti törvényt kell-e megszavazni, vagy pedig a konkordátumot megkötni. Miniszter urnak mi volt a szándéka?

— Ebben a kérdésben még nem döntöttem, mert Averescu tábornok nem fejtette ki még szempontjait.

— A konkordátum ügyében a liberálisok állítólag titokzatos szerepet játszottak Rómában, acélból, hogy az egyezmény ne irassék alá... Mit tud kegyelmes ur erről?

— Lehet, hogy így volt, de akkor olyan ügyesen csinálták, hogy én nem vehettem észre.

jellemző esetet említem fel, hogy az előttem hivatalban volt miniszter ur, aki utódom is lett, mult évi távozása alkalmával

az utolsó hetekben 40 millió lejt osztott szét különböző célokra, úgy, hogy a kasszában egyetlen fillért sem

találtam. — Miért hagytam volna én meg a költségvetési felesleget? Végre is, ez az összeg előbb, vagy utóbb, így, vagy úgy, mindenképpen szétosztásra kerül. E szétosztásnál pedig az én szempontjaimat akartam érvényesíteni. Odaadtam, ahova én szerintem dukált. Egyébként az Astra elnöke vagyok, érthető, ha ennek az egyesületnek juttattam. Más is adott volna, legfeljebb nem ennyit...

Per a kormány ellen.

Goldis elgondolkozik, majd halkán megszólal:

— De azzal nem merték megvádolni, hogy magamnak vettem fel...

— A Lupta tegnap személyében vádolta meg miniszter urat...

— Ó, az csak olyan orvítamódás volt. A mondat úgy volt megfogalmazva, hogy az olvasó azt érthesse belőle, hogy én a másfél millió lejt magamnak utaltam ki, de viszont perelni se lehessen érte...

— Az új kormány letiltotta a kiutalt összegek kifizetését...

— Jogtalan letiltás, melyért perelni lehet a kincstárt. Mi, mint aktiv miniszterek, jogosan utalhattunk ki pénzeket.

Öt-hat képviselő is elég.

— Milyen kilátásokkal indul a néppárt a választásokba?

— Részt veszünk a küzdelmekben. Természetesen a lemondott kormányoknak sehol sincs rózsás helyzetük. Végre is, nem lehet minden óhajt kielégíteni s régi szokás, hogy ilyenkor minden felelősséget a lemondottak nyakába akasztanak. Tehát rózsás reményeink nincsenek. De az ugysem számít, hogy hány képviselőnk lesz. A liberálisok 1922-ben 10 képviselővel jutottak kormányra s mégis az ország legerősebb pártjának vallják magukat.

Minékünk öt-hat képviselő is elég lesz, mert nem a mennyiség számít, hanem a minőség, az anyag, az emberek.

Nem a képviselők számától, hanem a kvalitástól függ minden párt nagysága.

— Még egy kérdés: a diktatura!

— Feleletem rövid: teljesen légből kapott, gyalázatos rágalom, mellyel ellenségeink a krízis előidézését akarják igazolni. Én ismerem a kormány ténykedéseit s kijelenthetem, hogy a vádból egyetlen szó sem igaz.

Goldis feláll és izgatottan lépked. Ugy haragszik, mint egy temperamentumos fiatalember... Udvariasan elköszönök. F. A.

Dr. Groszmann Alfrédné

szövőműhelye

ARAD, Str. MOISE NICDARA (Petőfi-utca) 17. szám.

„Elismert minőségű, kiállítás díjazott”

perzsaszőnyegek készítése.

Régi keleti szőnyegek szakszerű javítása.

Autóbaleset Arad mellett.

Oradeai kereskedő súlyos autókatasztrófiája.

(Arad, június 9.) Súlyos automobilszerencsétlenség történt Arad közelében tegnap hajnalban. Schwarz László ismert oradeai (váradi) kereskedő autóján Timisoarára (Temesvárra) utazott, hogy ott fontos üzleti ügyeket intézzon el. Autóján vele meg az utat és a város határában defektust kapott úgy, hogy kocsiját javítás végett a timisoarai Star-garázsban kellett elhelyezni. Késő éjszaka távirat érkezett Schwarz László részére, amelyben családja sürgős ügyben hazahívta. Schwarz a garázsba ment, ahol Csernovitz Péter sofőr tartózkodott, de nem tudta megkapni autóját és a sofőr egy bérautót bocsátott rendelkezésére. Éjszaka fél kettőkor indultak el Timisoaráról Schwarz László és a sofőr. Arad és Zimánd között az autó egy éles kanvarulatnál nekiment az út melletti fának és hatalmas sebességgel a fára repült. Az utasokat a gép maga alá temette. Szerencsére néhány ember szemtanúja volt az autókatasztrófiának és a két ember segítségére siettek. Mindkettőjüket súlyos sérülésekkel vették ki a teljesen összetört gépkocsi alól. Az autó utasait rövid várakozás után egy arra haladó másik gépkocsi felvette és az oradeai kórházba szállította.

Dr. Ungárné-Eghy Ghyssa

növendékeinek két előadása ma, péntek este és 12-én, vasárnap d. u. 1/2 6-kor a Kulturpalotában. Jegyek Sándor könyvtárlétre

Panamavád

egy aradi városházi tisztviselő ellen

Súlyos vádak emeltek a mérnöki hivatal egy alkalmazottjával szemben.

(Arad, június 9.) Érdekes ügyben folyik az aradi városházán fegyelmi vizsgálat. A vizsgálat az aradi mérnöki hivatal egyik tisztviselője ellen folyik, akit azzal vádolnak, hogy az építetőkől nagyobb összegeket presszionált ki és egyeseket arra kényszerített, hogy vele csináltassák meg épülő házuk tervrajzait. A rendkívül érdekes ügy részletei az alábbiak:—

Nemrég a városi tanács egyik tagja bejelentette a város vezetésének, hogy visszaéléseknek jött nyomára az aradi mérnöki hivatalban. Eszerint Siclován György, az aradi mérnöki hivatal tisztviselője több építetők kényszerített arra, hogy vele csináltassa meg drága pénzért, tervrajzát. Egy konkrét esetet is bejelentett. Scheidl István aradi háztulajdonos több mellék helyiséget akart házában építeni és amikor Siclován kiszállt, bevallotta, hogy építési engedély nélkül kezdett a munkához. Siclován erre rábírta, hogy vele csináltassa meg a tervrajzokat és megígérte, hogy ő megszerzi az építési engedélyt. A tervrajzért magas árat követelt és amikor a háztulajdonos megkérdezte, miért kér oly sokat, azt felelte:—

— Meg kell osztanom az egyik mérnökkel, azért kérek ennyit.

A tanács tag a panasz nyomán írásos nyilatkozatot kért erről az építetőtől, amit meg is kapott. A bejelentés és a nyilatkozat bemutatása után nyomban megindult a tisztviselő ellen a fegyelmi vizsgálat, amelynek során — hír szerint — több más szabálytalanság is kiderült Siclován ellen. A fegyelmi vizsgálatot Sperneac János jegyző vezeti, aki a legközelebbi permanens ülésen számol be a tanúkihallgatások eredményéről és a vizsgálatról. Ekkor dönt majd a permanens-bizottság, felüggesszi-e a vádolt tisztviselőt, vagy sem.

Lábizzadás ellen Anosmin

kapható. ROZSNYAY gyógytár, Arad.

— Egy millió pengős fizetéseptelenség Budapesten. Budapestről jelentik: Nagyszabású fizetéseptelenség tartja izgalomban a közgazdasági köröket. A híres Elsner Oszkár divatáruscég egy millió pengő körüli passzívával ma fizetéseptelenséget jelentett be.

Kinevezték Arad új rendőrprefektusát.

Filotti Zamfir pénteken délelőtt veszi át hivatalát.

(Arad, június 9.) Ma délelőtt megérkezett a hivatalos távirat az aradi prefekturára, mely szerint a kormány Filotti Zamfirt Aradváros rendőrprefektusává nevezte ki. Filotti Zamfir ma délután egy órakor Bucurestiből Aradra érkezett és holnap délelőtt veszi át az aradi rendőrség vezetését. Holnap délelőtt a rendőrprefekturára idézték az összes aradi rendőrkommisziókat, akikből Mutiu Traian, az eddigi prefektus elbucszik s egyben átadja hivatalát az újonnan kinevezett rendőrprefektusnak. Mutiu Traian, aki csak ideiglenesen vezette az aradi rendőrség ügyeit több mint egy évig állott a rendőrség élén. Ez idő alatt szíves modorával, előzékenységgel megnyerte a közönség bizalmát. Filotti Zamfir prefektust viszont jól ismeri Arad közönsége. Évekig volt az aradi rend-

őrség vezetője és a város közönségének mindenkor legjobb indulattal állott rendelkezésére. Nemcsak a közönség, de hivatalnokai is szerették, mert minden cselekedetében mindenkoron a jóindulat és az igazság vezérelte. Aradváros közönsége kétségtelenül igaz örömmel üdvözlöi Filotti Zamfir visszatérését.

Felkerestük Filotti Zamfir rendőrprefektust, aki kijelentette, hogy a hosszú utazás nagyvon kimérítette, ezért ma még nem adhat részletes nyilatkozatot programjáról. Egyébként abban a szelvényben fog tovább vezetni az aradi rendőrséget, amely feltétlenül a város közönségének érdekeit szolgálja. Holnap reggel bemegy a hivatalába és délelőtt veszi át hivatalosan az aradi államrendőrség vezetését.

Művészet.

Eghy Ghyssa évrő előadása.

Táncost az aradi Kulturpalotában.

Dr. Ungárné, Eghy Ghyssa, a ritmikus torna és klasszikus tánc aradi apostolnője, akire méltán büszkék lehetünk, június 10-én, pénteken este és 12-én, vasárnap délután tartja növendék-táncostályát a Kulturpalotában. A modern testkultúra és klasszikus tánc az újabb idők vívmánya, de végeredményében visszatérés a régi görög ideálhoz. A klasszikus tánc reneszánszát Isadora Duncan fellépésétől számíthatjuk, akinek meztelbas táncai annak idején forradalmi ujtássaamba mentek, pedig ez régi görög szobrok és relifek mozdulatainak tanulmányozásán épült fel. Azóta a női testkultúra óriási haladt és az iskolák egész sora munkálkodik a test rugékonyságának és harmonikus szépségének kifejlesztésén. Hogy itt Aradon a testkultúrának ilyen tábora van, az elsősorban Eghy Ghyssának, ennek a fáradhatatlanul lelkes energiájú és tudású fiatal művészasszonynak köszönhető. Kevés pedagógust rajonganak olyan szeretettel körül a tanítványai, mint az ő vonzó egyéniségét. Jobb növendékei már évek óta Bode dr., Mensendiek dr., Laban, Menzler, stb. módszere szerint tanulnak, máris tökéletes tornászok és eljutottak a testgyakorlat művészi csúcsáig, a klasszikus táncig. Ezekkel és a kis kezdő tornászokkal olyat produkál, ami nemcsak egy vidéki városnak, hanem egy világvárosnak is díszére válnék. Ezidei változatos növendék-műsora két részből áll. Az elsőben kis és nagy

leányok rendszeresen felépített tornája, a másodikban különböző színes táncsoportok és pantomimszerű táncmese gyönyörködtetnek. Ez utóbbi különben az est szenzációjának ígérkezik. A pantomimhez dr. Szelle Károly ismert aradi zeneszerző komponált modern és kifejező zenét. Keretében úgy a tömegjelenetek architektónikus szépségével, valamint a szótáncok különböző válfajai, a grációtól a groteszkig, érvényesülnek. Tartalma egy virágoskert ébredése, kedves mese, rózsák, pillangók, tücsökök, béka, stb. szereplőkkel. Az előadások iránt városszerte máris nagy az érdeklődés. (=)

* László Andor és Havassy Mimi bucsuja. László Andor és Havassy Mimi: Két név, amely teljesen egybeforrt a közönség szeretetében. Számátalan tepsos, forró színházi est lelkes sikere fűződik a nevükhöz, ők igazán kedvencei a közönségnek. László Andor már három évvel ezelőtt behátrvázta magát az aradi közönség szíve-szeretetébe. Havassy Mimi csak ebben az esztendőben vált ismerőssé Aradnak, azonban az első fellépése már eredményes roham volt a szívek ellen és Havassy Mimi is felsorakozott a szeretve látottak élcsapatába. De mindkét művész meg is érlelt a közönség rokonszenvét. A daliás László Andor férfias játéka, kellemes lírai tenorja, a szép Havassy Mimi behízelgő hangja, kedves közvetlensége, sok-sok élvezetes színházi estét teremtet az aradi közönségnek. Most pedig a társulat művészeinek bucsujátéka során ők is elbucsznak. László Andor és Havassy Mimi bucsuja minden bizonnyal meleg, szeretettel teli, közvetlen lesz. Arad közönsége fájón vesz búcsút kedvenceitől.

ROMÁN OPERA műsorának SZÖVEGKÖNYVEI Sándor Ferencnél Arad.

* Az aradi városi színház heti műsora. Péntek: Ügyvéd és férje, vigjáték. (Bemutató-előadás.) Szombat: Huncut a lány, operett. (László Andor, Havassy Mimi bucsuja.) Vasárnap du. 3 órakor: Aranyvirág, operett. (Farkas Lili fellépése. Fél helyárak.) Délután 6 órakor: Vátoeres hölgy, vigjáték. (Bánhidv Ilona fellépése, Fél helyárak.) Este 9 órakor: Mágna Miska, operett. (Szendrey-né-Rontay Boriska fellépése és ifj. Szendrey Mihály bucsuja.) Hétfő délután három órakor: Ügyvéd és férje, vigjáték. (Fél helyárak.) Délután 6 órakor: Felhő Klári, népszínmű. (Baricsné-Gaál Manyi jutalomjátéka.) Este 9 órakor: Vigécek, énekes bohózat. (Győző Alfréd bucsuja.) Kedd: Biborruháas nő, operett. (Kosáry Emmi és Király Ernő fellépése.) Szerda: Marica grófnő, operett. (Kosáry Emmi és Király Ernő fellépése.) Csütörtökön a téli színházban: A karszemélyzet jutalomjátéka.)

* A cluji román opera aradi műsora. Csütörtök, június 16.: Aida. Jegyek számszáma 1. Péntek, június 17.: Lakmé. Jegyek számszáma 2. Szombat, június 18.: Alarcosbál. Jegyek számszáma 3. Vasárnap, június 19.: Carmen. Jegyek számszáma 4.

* Az aradi színháziroda hírei. Kosáry Emmi és Király Ernő beutazási engedélye még nem érkezett Budapestre. A színház igazgatósága addig nem hirdeti meg az előadásokat, amíg a művészek Erdélybe nem érkeznek. A megváltott jegyek érvényben maradnak, mert a hirdetett két vendégszereplés feltétlenül meg lesz tartva. Erről az igazgatóság idejében értesíti a

közönséget. — Ma, pénteken az Ügyvéd és férje című szenzációs vigjáték premierje lesz. Budapesten az utdonság két hónap alatt ötven előadást ért meg. Ez lesz egyuttal a dráma együttes utolsó szereplése. Az utdonság főszerepeit Fekete Irén, Pally Mancl, Károly Klári, Szendrey igazgató, Jávör, Győző, Mészáros és Révész játsszák. — László Andor és Havassy Mimi szombaton bucsznak az aradi közönségtől a Huncut a lány című pompás operettben. A férfi főszerepet Budapestén László Andor százszor játszotta meg nagy siker mellett. — A Mágna Miska vasárnap esti előadás iránt óriási az érdeklődés, ami érthető, hiszen Marcás, a pompás szerepet Sz. Rontay Boriska, a címszerepet a bucszó Szendrey Misi játssza. — A Felhő Klári című népszínmű hétfő délutáni előadása lesz Baricsné-Gaál Manyi jutalomjátéka. — Győző Alfréd egyik legjobb szerepében, a rég nem játszott Vigécekben bucszik hétfő este az aradi közönségtől.

* Győző Alfréd, az aradi színtársulat művésze bucsujára, a hétfő esti Vigécek előadására keres 2—3 citerázni, vagy gitározni tudót, akik részt vennének a darab előadásán is. Jelentkezés délelőttönként a színházban.

* A cluji román opera pénztára naponta 10—1-ig és délután 4—6-ig árulja Aida, Lakmé, Alarcosbál és Carmen jegyeit. A szelvénytulajdonosok kéretnek a jegyeiket, a nagy keresletre való tekintettel, kedd estig kiváltani mind a négy előadásra. Az ezek után következő előadásokról azonban előző nap estig lesznek a jegyek fenn tartva.

Averescu államcsinyt tervezett.

A volt miniszterelnök puccskísérletének hiteles története.

A pártkormány drámai gyorsaságu menesztése.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i szerkesztőségétől.) Az ország politikájának történetében teljesen páratlanul áll az a mód, ahogyan az Averescu-kormányt két óra leforgása alatt eltávolították a helyéről. A beavatottak között sokféle verzió keringett ennek okáról, de ma már — mint a legilletékesebb helyről közlik az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójával — kétségtelenül beigazolást nyert, s ez a megállapítás fennáll annak dacára is, hogy az eltávolított kormányelnök és a volt kabinet tagjai, a leghatározottabban cáfolják, hogy

Averescu kormányának azért kellett mennie, mert államcsinyt készített elő.

A puccs előkészítése már hetekkel ezelőtt kezdődött. Körülbelül két héttel ezelőtt minden feltűnés nélkül távozott helyéről Stefanescu hadtestparancsnok és a csendőrség főparancsnokává pedig kinevezték Vladescu dobudzsai hadtestparancsnokot, Goga régi személyes barátját. (Az Averescu-kormány úgy gondolta, hogy Vladescu segítségével sikerülni fog egy a csendőrséget, mint a hadsereget megszerveznie céljainak.)

Az összes prefektusok kaptak egy szigorúan bizalmas táviratot, amelyet Goga belügyminiszter írt alá és melynek tartalma az volt, hogy

a prefektusok az adott pillanatban adják át a hatalmat a téparancsnokságoknak. Ugyanekkor megtörtént minden intézkedés arra nézve, hogy minden feltűnés nélkül kellő számú csendőrség lépje el Bucurestit.

Mikor így minden kellőképp elő volt készítve, azon az emlékeztető szombat délután, összeültek az Averescu-kormány miniszterei és a puccs ügyében az utolsó megbeszéléseket folytatták. Ez idő alatt pedig Averescu Hiotu miniszterrel izgatott hangú tárgyalásokat folytatott. Averescu ugyanis közölte Hiotu miniszterrel, hogy a nemzeti kormány megalakítása nem sikerült és annak dacára, hogy megbízatása szombat délután járt le, csak

hétfőn fog kihallgatáson jelentkezni a királynál. Hiotu ez ellen tiltakozott és követelte, hogy Averescu még szombat délután jelentkezék

a királynál. Averescu tényleg ki is utazott Scrobisteaba és átadta a királynak a már elkészített memorandumot, amelyben kifejti, hogy mivel a koalíciós kormány alakítása nem volt lehetséges, szükséges, hogy továbbra is pártkormány maradjon, az ő kormánya kellő parlamenti többséggel rendelkezik és így nem látja be, hogy valamiféle változásra is szükség lenne. És e memorandum végén ott állott a szokásos formula, hogy a kormány hiva a királynak és bármelyik percben, ha Őfelsége gondolja, kész mandátumát visszatérni a királynak. Averescu átadta ezt a memorandumot a királynak és azzal a kéréssel fordult Őfelségéhez, hogy adjon haladékokat hétfőig a tárgyalások továbbfolytatására. A király, miután átvette a memorandumot, kijelentette, hogy értesíteni fogja Averescut az elhatározásáról. Averescu felkereste a miniszterelnöki palotában várakozó minisztereket, beszámolt az eredményről és a legjobb hangulatban tárgyaltak tovább. Időközben azonban

bemutattak a királynak egy példányt azokból a táviratokból, melyeket a kormány a prefektusoknak szétküldött. És e táviratnak döntő hatása volt. Azonnal elkészült a levél, amelyben Averescut értesítik, hogy az új miniszterelnök Barbu Stirbey lett.

Averescu memorandumának utolsó mondatában — mint fentebb említettük — inkább udvariassági formulaként felajánlotta lemondását. A királyi kérésre a lemondásra hivatkozva mentette fel Averescut állásából és bízta meg az új miniszterelnököt az új kormány megalakításával. Ez aztán elképzelhetetlen gyorsasággal meg is történt. Legelőször is a belügyminiszteri állást töltötték be Anzelescu tábornokkal, aki a király udvari marsallja volt és évek óta ott élt a király közvetlen közelében. Így megtörtént az az érdekes eset, hogy a belügyminiszter előbb vette át állását, mint

maga az új miniszterelnök. Ugyancsak távozott állásából a csendőrfőparancsnok, Vladescu és he-

Aradmegye prefektusa elfoglalta hivatalát

Az új prefektus nyilatkozata. — Katonai cenzura lépett életbe Aradon.

(Arad, június 9.) Ma délelőtt vette át hivatalát Aradmegye új prefektusa: Laugier Henry ezredes. Hivatalát dr. Lázár Agoston alispán adta át, aki melegen üdvözölte az új prefektust a megyei adminisztráció nevében. Mire a prefektus megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy igazságosan akarja vezetni a megye ügyeit. Ezután több küldöttség kereste fel a prefektust, akit hivatalbalépése alkalmából köszöntöttek. A küldöttségek között szerepelt az aradi magyar újságírók szervezetének deputációja is, amelynek üdvözlő beszéde után Laugier Henry prefektus a következőket mondotta:

— Programmat már tegnap elmondtam: szabad, tiszta választás, hogy világosan megnyilvánuljon a közakarat. Hivatalomat minden előítélettel mentesen foglalom el, előtem nincsen nemzetiségi, vallási, vagy politikai különbség, mindenkinek az ügyét vagy panaszt egyforma pártatlansággal intézem el. Ha valakinek panasza van, nyugodtan előtér hozzá, bármilyen nemzetiségű vagy felekezeti, bármilyen politikai párthoz tartozó egyén is, igazságosan elintézem ügyét.

— Ma vettem át hivatalomat és most megkezdem az adminisztrálás munkáját. Ujra hangsúlyozom, mindenki, minden tisztviselő a helyén marad addig, amíg a kötelességét teljesíti és nem helyezkedik szembe a kormány intencióival.

— Mennyiben feltűnik nekem az igazságnak az aradi városi tanács feloszlításáról szóló hírek?

lyébe Davidoglu generális vette át ezt az állást, akinek régi liberális összeköttetései vannak. Az események mozgásmozgás gyorsasággal követték egymást és szombaton este 10 órakor Stirbey és kormánya teljesen a helyzet ura volt. Averescu tábornok minden puccs tervét egyetemben véglegesen megbukott.

— Erről még nem tudok semmit, nem kaptam semmiféle utasítást erre vonatkozólag. Amennyit tudok, hogy a minisztertanács határozata szerint mindazokat a községi tanácsokat, amelyeket annak idején törvényellenesen oszlattak fel, visszahelyezik.

Ezután a legfontosabb kérdésre, a cenzurára került a sor és az újságírók kérdést intéztek a prefektushoz, hogy ha az egész országban megszűnt a cenzura intézménye, miért van Aradon cenzura. A prefektus a következőket jelentette ki:

— Ebben is változás történt. Ma tudomásomra jutott, hogy a kormány rendelete folytán ezentúl a hadosztályparancsnokság cenzurálja az aradi lapokat. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a lapok ugyanolyan korlátozások alá esznek véve, mint a múltban. Én, a magam részéről oda fogok hatni, hogy a cenzura ne nehezítse meg a lapok szabad szólási jogát és hogy a cenzura sokkal enyhébb legyen, mint a múltban volt. Csupán arról van szó, hogy a lapok ne közölhessenek esetleg olyan híreket, amelyek az államnak kárára lennének, vagy esetleg félremagyarázhatók volnának. Egyébként a lapok mindent megírhatnak, anélkül, hogy valaki ebben megakadályozná őket.

A küldöttség mindenesetre megnyugvással fogadta az új prefektus megértő és konciliáns nyilatkozatát, amely reményt ad arra is, hogy nemsokára teljesen felszabadulnak a lapok a cenzura alól. A jelenlegi enyhítés mindenesetre már bizonyos átmenet a teljes sajtószabadsághoz.

Tornya Gyula: A paktumpolitika megbukott.

A Bánát magyar szenátorának érdekes nyilatkozata a Magyar Párt jövődöntő taktikájáról. — A volt szenátor levele a Magyar Párt elnökségéhez.

(Arad, június 9.) Tornya Gyula dr. a Bánát magyar szenátora — mint már jelentettük — tegnap Aradon tartózkodott és a mostani politikai válságról hosszabb beszélgetést folytatott munkatársunkkal. Most, amikor a Magyar Párt politikája újabb sorsdöntő elhatározás előtt áll, fokozott érdeklődésre tarthat számot, amit Tornya dr. a magyarság választási orientációjáról nekünk elmondott. Az érdekes nyilatkozat így hangzik:

— A liberális rezsim és az Averescu-éra szomorú tapasztalatai bennem azt a meggyőződést érezték meg, hogy a paktumpolitika gondolata megbukott. Én levélben bejelenttem a Magyar Párt központi vezetőségének, hogy csak azzal a feltétellel vállalom a jövőben mandátumot, ha a Magyar Párt nem lép egyezsége egyetlen román párttal sem, hanem a romániai kisebbségek blokkját igyekszik megvalósítani. Nézetem szerint ezen a módon nagyobb eredményt érhetünk el, mint a kétes értékű paktumokkal, melynek feltételeit azután az urakomra segített párt nem teljesíti. Meggyőződésem, hogy a kisebbségek több mandátumra tarthatnak számot, ha egymást támogatva külön kisebbségi listát állítanak.

— Ha a Két nagy román párt: a liberálisok és a nemzeti-parasztpárt külön listával harcol, úgy valószínűleg egyik sem fogja elérni a szavazatok negyven százalékát, ami előfeltétele annak, hogy a Mussolini-rendszerű választási klauzula érvénybelépjen és különleges kedvező helyzetet biztosítson a győztes párt számára. Ebben az esetben különösen előnyös a kisebbségek helyzete, ha csak valamennyire is szabadok lesznek a választások.

— A Magyar Párt központjához intézett levelemben arra is rámutattam, hogy a most

lezárodott rezsimben a Magyar Párt nagyrészt abból az okból volt akcióképtelen, mert nem rendelkezett kombattans elemekkel, vagyis a román nyelvet perfekt beszélő képviselőkkel és szenátorokkal. A gyakorlati tapasztalatok megbuktatták azt a gondolatot, mely a multkor választásoknál érvényesült, hogy helyi nagyságokat jelöljön a Magyar Párt, habár azok nem is tudnak románul. Nekünk azaz kell számolnunk, hogy Bucurestibe küldjük a követünket, ahol csak megfelelő román nyelvtudással lehet boldogulni. A reprezentáns tisztséget betöltő elnöknel elnézhetjük, ha nem perfekt a román nyelvben, de a képviselőknek és szenátoroknak feltétlenül jól kell bírniuk a román nyelvet.

— Vajon van-e remény, hogy a Magyar Párt vezetősége honorálja ezeket a kívánságokat? — kérdeztük Tornya szenátortól.

— Nem tudom — felelte mosolyogva Tornya dr. — de ha azt olvassák a lapokban, hogy én egész életem óta románra való tekintettel nem vállaltam jelölést, úgy tudni fogják, mi az igazi oka visszavonulásomnak.

Legujabb Wimpasing fürdőcipők

Apponyi Testvéreknél Arad, a városházával szemben.

— Elsimítják az albán-jugoszláv konfliktust. Belgrádból jelentik: Anglia belgrádi és tiranai követe utasítást kapott, hogy ajánlja fel szolgálatait a konfliktus elsimítására. Hasonló megbízást kaptak Franciaország és Olaszország követei is. Olaszország közvetítését Anglia nagy örömmel fogadta.

HIREK.

Meghívó.

Az országos Magyar Párt aradi és arad-megyei tagozatának intéző bizottságait, hogy a szenátori és képviselői választásokra vonatkozó jelölések tárgyában kívánságaikat a pártközpontoz betérjeszihessem, ezért június hó 13-án, hétfőn délután 6 órakor a párt helyiségében Strada Closca (Szent László-ucca) 7. szám II. em. tartandó együttes ülésre ezuton is meghívom.

Felkérem a t. bizottsági tag urakat, sziveskedjenek a tárgynak fontosságára való tekintettel, azon teljes számban megjelenni.

Dr. Barabás Béla
elnök.

— A patriarcha hazajön. Bucurestiből jelentik: Miron Cristea patriarcha vasárnap Jeruzsálemből visszaérkezik.

— Berthelot tábornok elutazott. Bucurestiből jelentik: Berthelot tábornok tegnap este visszautazott Párisba.

— Változások a diplomáciai karban. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai száma szerint a kormány a diplomáciai karban nagyobbarányú személyi változásokat eszközölt. Eszerint Guranescu miniszteri tanácsost a stockholmi, Papiniu tanácsost a belgrádi, Zari-fopol tanácsost Belgrádból a madridi, Nicolau konzult a tokiói, Petala párisi követségi titkárt a washingtoni, Cantacuzino Alexandru herceg követségi titkárt a hágai, Popescu-Pascani követségi titkárt a konstantinápolyi, Berea követségi titkárt a prágai, Davidescu követségi titkárt a varsói és Nanu követségi főtitkár a berlini román követségekre neveztek ki, illetve helyezték át. Gheorghiu követségi titkárt a párisi vegyesbíróshoz, Costiescu-Ghica tanácsost a pozsonyi Duna-bizottsághoz rendelték rendkívüli megbízatással, míg Isacescu berlini követségi tanácsost és Valimarescu budapesti követségi titkárt szolgálattételre a külügyminisztériumba hívták vissza.

— Uj prefekusi titkár. Antonescu Kamil volt prefekusi titkár, ma elfoglalta pancotai jegyzői állását, amelyre már régebben kineveztek. Helyébe Laugier Henry ezredes, prefektus Buda Jánost, a vármegyei statisztikai hivatal szimpatikus főnökét nevezte ki titkárnak. Az új titkár ismerőse már az aradi közönségnek, miután régebben már működött hasonló beosztásban és előzetesével, megértő viselkedésével megnyerte az aradi közönség rokonszenvét és becsülését.

— Az aradi választók igazolványa. Mint ismeretes, a belügyminiszter rendelete értelmében a választói igazolványokat arcképpel kell ellátni. Az aradi törvényszéken a választások kiírásáról szóló rendelet nyomán megalkult megyei központi választási iroda első ülésén úgy döntött, hogy az idő rövidsége miatt el kell tekintenie amaz utasítástól, amely a szavazóigazolványok arcképpel való ellátására vonatkozik, miután nem áll kellő idő rendelkezésre. A döntés következtében azonban egyidejűleg távirati kérdést intézett a belügyminisztériumhoz, ahonnan ma érkezett meg a válasz, amely szerint a miniszter tudomásul vette az aradmegyei központi választási iroda döntését és válaszában hangsúlyozza, hogy a fontos csak az, hogy a választási iroda időre elkészüljön a választások adminisztrációs munkálataival. Ilyenformán aztán az aradmegyei választások az elmúlt évi szavazólapok alapján fognak megtörténni, csak azok, száma rára állítanak ki új szavazóigazolványt, akiket időközben vettek fel a választók névjegyzékébe.

— Meghalt egy világhírű francia spirítusista. Párisból jelentik: Leon Denis, a világhírű francia spirítusista, ma 81 éves korában meghalt.

A Magyarországtól elszakított Burgenland válsága.

Az ottéló lakosság mind erőteljesebben követeli a visszacsatolást. — Nyilatkozik Rauhofer József, Burgenland tartományfőnöke.

(Az Aradi Közlöny hécsi szerkesztőségétől.) Mindinkább kitünik, hogy Nyugatmagyarország elszakítása és Ausztriához való csatolása a trianoni békeszerződés egyik legszerencsétlenebb alkotása volt. Burgenlandban a magyarság teljesen szervezetlen, nemcsak hogy pártban nem tömörült, de helyi egyesületei sincsenek. Így irredentáról, államellenes mozgalmakról nem lehet beszélni. Ennek ellenére Burgenland lakosságának elgedetlensége egyre növekedik. Az osztrák kormány nem váltotta be ígérteit, a lakosság nyomora egyre kétségbeesettebb mérveket ölt és nem tűrés, ha megállapítjuk, hogy Burgenland az osztrák köz társaság Bosznijája. Az osztrákok természetesen igyekeznek leplezni a burgenlandi viszonyokat, azonban ezekre jellemző, hogy maga Rauhofer József, Burgenland tartományfőnöke ma olyan nyilatkozatot tett, amely igazolja azt, hogy Ausztria képtelen megemészteni ezt a területet és nem tudja, hogy mihez fogjon vele.

— A gazdálkodó és kézműiparos burgenlandi lakosságot igen sújtják azok a nehézségek, amelyek a szükséges hitelek megszerzése elé gördülnek. Állatokat vásárlására, nagyobb beruházásokra a gazdának tőkére van szüksége, amelyek az egyes esetekben nem magasak, de hosszú lejáratuaknak kellene lenniök. A háborús és háboru utáni esztendő eseményei következtében a szükséges beruházások halasztást szenvedtek, most azonban már nem lehet

ezeket kitolni. A gazdák helyzetét megnehezíti a kedvezőtlen határvonal Magyarországgal, a melynek következtében fontos és nagy területek Magyarországnál maradtak. Az Ausztriával való vasuti forgalom a hálózat hiányossága következtében szintén bémítólág hat Burgenlandra.

— Ilyen körülmények között, — folytatta nyilatkozatát Rauhofer tartományfőnök — a lakosság mind hangosabban követeli a hitelek. Az osztrák pénzügyi intézetek tulajdoni része azonban a burgenlandiak számára nem hajlandó kölcsönöket folyósítani a telekkönyvi viszonyok rendezetlensége következtében. (A valódi ok az lesz, hogy az osztrák bankok tisztában vannak avval, hogy Ausztriának Németországhoz való csatlakozása esetén Burgenland automatikusan visszakerül Magyarországhoz.)

Rauhofer tartományfőnök a helyzetet olyan súlyosnak látja, hogy az osztrák kormány közbelépését sürgeti, mivel állampolitikai okokból is szükséges, hogy Burgenland népének nyomora enyhíthessék. Az állampolitikai okokra való célozás nem egyéb, mint bevallása annak, hogy a burgenlandi lakosság még pedig nemcsak a magyarok, de a németek és horvátok is egyaránt hangoztatják, hogy az Ausztriához való csatolás az elszegényedés okozója és mindinkább erősödik a Magyarországhoz való visszacsatolás iránti vágyakozás.

— Az Aradi Közlöny hírszolgálat. Ezekben az izgalmasan válságos napokban, amikor a szigorított sajtócenzura jóvoltából csak a felelősenül terjesztett hírek szivároghattak ki a Bucurestiben lejátszódó eseményekről, szerkesztőségünkben egyre fokozódott a tehetetlenség érzése. látva, hogy a beérkező szennzációs hírszolgálatot nem közölhetjük olvasóinkkal. Csak újságíró tudja felmérni ezt a kínzó érzést, amely aztán az új miniszterelnök kinevezésével és ezzel egyidejűleg a cenzura enyhítésével, egyszerre felszabadult. Az Aradi Közlöny szerkesztőségének és hírszolgálatának kitünő szervezői, bizonyítja, hogy ezekben a napokban az egymást lázasan követő események a lehető leggyorsabban, legrészletesebben és legmegbízhatóbb formákban közölhetők és talán alig van lap Erdélyben, amelynek bucaresti szerkesztősége ily precízen és pompásan működött volna, futár, telefon és táviró igénybevételeivel, mint az Aradi Közlöny-é. Olvasóközönségünk egyre sürűbben megnyilvánuló elismerése honorálja az Aradi Közlöny eme rendkívüli teljesítményét, amire büszkén és szerénytelenség nélkül mutathatunk rá.

— A budapesti egyetem új rektora. Budapestről jelentik: A Pázmány Péter tudományegyetem új rektorává a bölcsészeti kar jelöltjét, Finácz Ernőt, a pedagógia tanárát választották meg.

— Mussolini merénylője a katonai törvényszék előtt. Rómából jelentik A rendkívüli katonai törvényszék ma kezdte meg Mussolini második merénylőjének, Lusetti bünperének tárgyalását.

— Pusztító vihar Csehszlovákiában. Prágából jelentik: Nagy záporosó, jégverés és fagy vonult el Csehszlovákia felett. A mezőgazdasági kár a 150 millió cseh koronát meghaladja.

— A nyomdák nem fizetik a 2 százalékos forgalmi adót. A Romániai Grafikai Munkaadók Szövetségének elnöksége értesíti tagjait, hogy a pénzügyminisztérium 124371. számú rendelete értelmében a nyomdák nem termelők és így a termelési adótörvény rájuk nem vonatkozik, illetve a 2 százalékos forgalmi adó általuk nem fizetendő.

— A kínai nacionalisták nagy győzelme. Sanghaiból jelentik: A kínai nacionalisták Sang Suang mellett nagy győzelmet arattak. A sangtungi csapatok zömé átpártolt Csang Kai Sekhez, aki erőltetett menetben vonul előre. Pekingből tömegesen érkeznek menekülők, miután attól félnek, hogy ott rövidesen újból zavargások törnek ki.

— Magyar képviselő Amerikában. Newyorkból jelentik: Ismeretes, hogy Sándor Pál magyar országgyűlési képviselő feleségével világgörüll utazást tett. Tegnap megérkezett Newyorkba, ahol az ott élő magyarok felekezeti külföldi nélkül meleg ünnepségen részesítették. Sándor Pál több nagy lapnak nyilatkozott és kijelentette, hogy a magyar zsidó van olyan hazafias, mint bármely más felekezeti magyar ember.

— Uj repülőrekord készül. Londonból jelentik: Karr hadnagy, aki nemrégiben Guilmannal Londonból leszállás nélkül a Perzsaből Indiába való repülést.

— Letartóztattak egy cluji orvostanhallgatót. Clujról jelentik: A cluji ügyészség napok óta egy titokzatos körülmények között végzett tiltott műtét ügyében folytat vizsgálatot, amely ma rendkívül szenzációs letartóztatást eredményezett. Az anyakönyvi hivatal és Ambrus Margit fiatal gyári munkásnő feljelentésére az ügyészség súlyos bizonyítékok alapján letartóztatta Sniarics Makica orvostanhallgatót, egy tábornok leányát, aki ismert uszóbajnoknő. A feljelentés szerint az orvostanhallgató tiltott műtétet hajtott végre Ambrus Margiton, akit nyolc hónapos csecsemőjéről szabadított meg. A csecsemőt, aki élve jött világra, előbb vízbe fojtotta, azután elégette. Sniarics Makica Kozma Ferenc gyári tisztviselő kérésére hajtotta végre a műtétet, aki nek a leánnyal hosszabb időn keresztül viszonya volt. A leány csak hosszas kérésre egyezett be a műtét végrehajtásába azzal a feltétellel, hogyha a magzat élve jön világra, nem bántják. A letartóztatás városszerte óriási fel-tűnést keltett, miután Sniarics Makica előkelő családból származik és sportszereplése révén közismert.

— Kettős robbanás pusztítása Constantában. Bucurestiből jelentik: Constantában ma délelőtt 11 órakor két hatalmas robbanás történt, amelyek az egész várost megrázták és óriási riadalmat keltettek a lakosság körében. A robbanások a kikötő petroleum-állomásának műhelyében történtek, ahol az egyik Diesel-motorból kipattanó szikra felgyújtotta a benzinraktárt. A robbanás nyomán keletkezett tűz az egész műhelyt elpusztította. Egyelőre nem lehet a tűz fészket megközelíteni és az áldozatok számát pontosan megállapítani. Ha az egész petroleum-állomás, ahol 80 vagon benzin van felraktározva, a levegőbe röpül, a kár eddig is óriási.

Jön! LILYAN HARVEY-vel Jön!
Apának lenni nem nehéz

— **Házasság.** Weisz Sándor és Schönwald Sára f. hó 12-én, vasárnap délután 5 órakor tarták esküvőjüket Ioan R. Sirianu (Aulich Lajos) ucca 2. szám alatt. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Özvegy Drescher Lajosné halála.** Arad régi társadalmának népszerű tagja volt Drescher Lajosné, aki e hó 7-én este, 87-ik évében elhunyt. Özvegye volt Drescher Lajos aradi rajztanárnak, aki a mostani minoritapalota helyén feleségével együtt sokáig a legkeresettebb fényképészeti műtermet tartotta fenn. Az elhunyt urinőt három lánya gyászolja: Drescher Gizella aradi tanárnő, Drescher Irma budapesti kisdedóvó igazgató és Drescher Eugenia, a berlini Siemens-cég londoni képviselőjének, Szilágyi Lajosnak felesége gyermekeikkel és unokáikkal. A felsőtemető halottas házából fogják temetni özvegy Dreschert június 12-én, vasárnap délelőtt 9 órakor.

— **Szabadlábahelyezések a Juhos-ügyben.** Érdekes fordulat történt ma az országos szenzációvá vált Juhos-ügyben. A vizsgálóbíró ma délelőtt szabadláb helyezett Conea Mariu igazságügyi igazgatót és Deutsch Ferencet. Conea szabadlábahelyezése nagy meglepetést keltett. A vizsgálóbíró ugyanis a vizsgálat végleges befejezésével arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem forog továbbra fenn annak oka, hogy Conea és Deutschot fogvatartsa.

— **Nagy sikerűnek ígérkezik a vasárnapi löverseny.** Nagy előkészületek folynak az aradi lovashadosztály vasárnapi nagyszabású löversenyére. A szervezőbizottság körültekintő munkával, tevékenyen dolgozik, hogy a löverseny jól sikerüljön és a lehető legimpozánsabb lefolyású legyen. A versenyre nagyszámú nevezés történt, ami már előre is biztosítja a népes mezőnyöket és minden jel arra mutat, hogy a verseny nemcsak a hadseregnek, hanem Aradváros társadalmának is ünnepe lesz. A közönség nagy érdeklődéssel tekint a rendkívül érdekesnek ígérkező löverseny elé.

— **Szörme-bundák nyári megóvása** Guttman szücsnél, Strada Alexandri (Salacz-u.) 1.

— **A jótékony mulatságok engedélyezése.** Az aradi városházára ma miniszteri rendelet érkezett, amely közölte, hogy a jótékony célú mulatságok engedélyezésénél a rendőrség véleményét is ki kell kérni. Ezzel kapcsolatban a város vezetősége felkéri a közönséget, mielőtt hasonló kérvénnyel a városhoz fordul, láttamoztassa kérvényét a rendőrségen, mert ha a városházáról hivatalos uton küldik át, az esetleg hosszabb időt vesz igénybe.

— **Husz éves találkozó az aradvárosi felső kereskedelmi iskolában.** Az aradvárosi felső kereskedelmi iskola 1907-ben végzett növendékei f. hó 11-én, szombaton délután 6 órakor tartják meg 20 éves találkozójukat a kereskedelmi iskola nagytermében.

— **Megőrült rab rémtette.** Cernautiból jelentik: Megdöbbentő dráma játszódott le ma reggel a cernauti-i rendőrprefektúra fogdájaiban. Lucaci Alexandru 34 éves csavargó hirtelen elmezávarában sárga egyik lábát kicsavarta és a súlyos vadsággal szétlőcsantotta a vele egy cellába zárt Uiescuic Nicolac 22 éves előzetes letartóztatásban lévő fiatalember fejét. Az örült ember ezután törni-zúzni kezdett a cellában s az elősietett Zahariuc és Soholic rendőröket is megtámadta. Soholic súlyosabb, Zahariuc könnyebb sérüléseket szenvedett. A dühöngő örültet a mentők kórházba szállították.

— **Elfogtak egy titokzatos kerékpártolvajt.** Kovalcsik Gyula kereskedő feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy a Boulevard Regele Ferdinand (Andrássy-téren) lévő üzlete elől elloptak egy kerékpárt. Ilie Vasile közrendőr ma délelőtt igazolásra szólított egy fiatalembert, aki számozatlan kerékpárral ment az uccán. A fiatalember el akart menekülni, de a rendőrnek hosszas üldözése után sikerült elfognia. A rendőrségre kísérte, ahol a kerékpár eredetéről nem tudott felvilágosítást adni. Igazolványt nem találtak nála és az az gyanu, hogy veszedelmes szélhámos. A nyomozás megindult.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Jelentették ma az aradi ügyészségnek, hogy Virág István 48 éves nádasdi pusztai gazdálkodó, Iratosulmare (Nagyiratos) határában egy szalmakazalhoz támasztott létrára felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már nem volt benne élet. Tetét valószínűleg súlyos idegbaja következtében követte el. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Leleplezett kémkedés Besszarábiában.** Bucurestiből jelentik: A sziguranca Besszarábiában nagykiterjedésű kém szervezetet fedezett fel, amely a kiewi és odesszai orosz kémirodák szolgálatában állott. Számos letartóztatás történt. A nyomozás Sulinaiban, Brailában és Constantában is folyik, mert az egyik elfogott kurirnál talált iratok szerint a kém szervezet ezekben a városokban is működött.

Averescu vizsgálatot kér a pénzeső-botrányban

A volt miniszterelnök találkozója az új kormányfővel.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) A Politica jelentése szerint Averescu tábornok ma találkozott Stirbey miniszterelnökkel, akit arra kért, hogy a kormány indítson vizsgálatot a költségvetési alapok felhasználása ügyében és ennek ered-

ményéről adjon ki kommunikét. A Lupta jelenti, hogy a pénzügyminiszter elrendelte azoknak a pénzügyi utalványoknak a felülvizsgálását, amelyeket a legutóbbi időben fizettek ki. Mindazokat, akik törvénytelen kiutalást, vagy kifizetést követtek el, az illetékes bíróság elé állítják.

Bécs várja az Óceán hőseit.

Szakadatlanul ünneplik Chamberlainéket.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Chamberlainékat szakadatlanul ünneplik. A világhírűvé vált repülők vasárnap Berlinből Drezdába, Münchenbe, majd Bécsbe és esetleg Budapestre repülnek. Az osztrák légiforgalmi társaság Chamberlain megérkezése alkalmával 12 repülőgépből álló rajt küld eléje egészen Salzburgig. Leszállása alkalmával Hainisch

köztársasági elnök és Seipel kancellár fogadják, majd a fogadtatás után fényes ünnepségek lesznek.

Párisból jelentik: Nungesser és Čoli, a két szerencsétlenül járt francia repülő felkutatására irányuló kísérleteket abbahagyták, miután most már bizonyossá vált, hogy az Óceán hullámsírijában alusszák örök álmukat.

LEGUJABB.

Megkezdődött a Saarvidék kiűritése.

Saarbrückenből jelentik: A francia csapatok elvonulása folyamatosan van. Tegnap egy század vonult el Saargmünd irányában, ma egy zászlóalj megy Forbach felé. Saarbrücken

kiűritése három-négy napon belül szintén meg fog történni, minden körülmények között előbb, mint a Népszövetség Genfben megkezdése ülésését.

Bratianu nem egyezik bele a Nemzeti Párt különlistájába

Nagy izgalom a Nemzeti Párt körében.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Éjjel fél 12 órakor kaptuk a következő szenzációs bucuresti-i jelentést: Bratianu Ionel ma felkereste Manlu Gyulát és közölte vele, hogy nem egyezik bele a külön listába. A hír nagy izgalmat váltott ki a nemzeti párt körében, miután ez a körülmény lerontja a nemzeti párt esélyeit a választásoknál. Politikai körök véleménye szerint, ha Bratianu nem egyezik bele a külön listába, ez ismét politikai bonyodalmakra adhat okot. Ebben az esetben lemondana a Stirbey-kormány is. Holnap délelőtt minisztertanácsot tartanak, amelyen behatóan megtárgyalják ezt a kérdést. Valószínű, hogy sikerül kiküszöbölni a felmerült nehézségeket.

A Magyar Párt tárgyalásokat folytat az összes pártokkal

Készül a kisebbségi blokk.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Ma megérkezett Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke, aki most az összes pártokkal folytat tárgyalásokat. A kisebbségek egymás között is tárgyalásokat folytatnak a készülő kisebbségi blokkra vonatkozólag. Ma Bucurestibe érkezett a Zsidó Nemzeti Szövetség képviselője is, hogy a választásokra vonatkozólag tárgyalásokat folytathasson. A reformcsoport jelenleg Lupuval folytat beható tárgyalásokat.

Reorganizálják az államvasutat.

Megszüntették az öt vasutigazgatóságot.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Perieteanu közlekedésügyi államtitkár ma rendeletileg megszüntette az elmúlt év folyamán kreált öt vasutigazgatóságot s mindössze csak a múltban volt két igazgatóság további működését engedélyezte. Egyben

értesítette a CFR. közigazgatási tanácsát, hogy további rendelkezésig ne tartson ülést és semmilyen fontosabb ügyben ne hozzon döntést. Mint a Cuvantul értesül, Perieteanu államtitkár pár napon belül keresztül viszi a vasutak adminisztrációjának teljes reorganizálását.

Nem oszlatják fel a városi tanácsokat.

Az új miniszterelnök nyilatkozata Bucuresti főpolgármesterének.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Anibal Teodorescu, Bucuresti főpolgármestere ma kihallgatáson jelent meg Stirbey herceg kormányelnök előtt, aki közölte, hogy a főváros tanácsait nem oszlatja fel, csupán csak a IV. kerületben rendelnek el új

választást, miután ennek a kerületnek a polgármestere, Lupu dr. közoktatásügyi miniszter lett. A Cuvantul a kormányfőnek ebből az elhatározásából azt sejtí, hogy a kormány — legalább is a választások megtörténte előtt — nem oszlat fel egyetlen városi tanácsot sem.

Tulsó partról.

PAUL WEGENER és OLGA TSCHECHEVA-val

Az előadások 6, 7/8 és 9/10 órakor kezdődnek.

Ma, pénteken az Apollóban.

KÖZGAZDASÁG.

Ausztria mezőgazdasági háborúja Románia ellen

Az osztrák kormány felemeli az eddigi alacsony vámokat.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Beavatott helyről szerzett eredeti információi alapján az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége már hónapok előtt, még az osztrák lapokat is megelőzve, részletes tudósítást közölt arról, hogy Ausztria földművelésügyi minisztere, Thaler András tiroli kisgazda olyan intézkedéseket készít elő az osztrák agráriusok érdekében, amelyek igen könnyen vármáborút idézhetnek elő egyrészt Ausztria, másrészt Magyarország, Jugoszlávia és Románia között. Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségének leleplezését az azóta történt események igazolták, a vármáború veszélye a Duna mentén egyre konkrétebb formákat ölt. Seipel kancellár kénytelen volt deferálni Thaler miniszter, illetőleg a gazdák követeléseinek és a nemzetgyűlés elé terjesztett vámjavaslatok már számos olyan intézkedést tartalmaznak, amelyek a magyar, jugoszláv és román agrár-termékek behozatalát lényegesen meg fogják nehezíteni. Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségének véleménye Thaler miniszter káros és a Duna medencéjének, amúgy is igen ingatag gazdasági békéjét veszélyeztető terveiről nem változott meg, a következőkben mégis szükségesnek látjuk az objektív újságírás szempontjait szem előtt tartva Thaler minisztert megszólaltatni és az ő alábbi nyilatkozata alapján az osztrák kormány állásfoglalását megvilágítani.

Ausztria alacsony vámtarifájával megelőzte a világgazdasági konferenciát három esztendővel és ezzel példát akart szolgáltatni a többi államok számára. Egyetlen szomszédunk sem követte azonban példánkat és ezért Ausztria rendkívül nehéz gazdasági helyzetbe került. Ennek ellenére komolyan örültünk a világgazdasági konferenciának és abban az esetben, ha a többi államok a genfi határozatok értelmében megkezdik a vámok leépítését, Ausztria sem fogja ezt elmulasztani. Jelenleg azonban sem iparunk, sem mezőgazdaságunk nem képesek elviselni, hogy Ausztria vámtételei a legalacsonyabbak Középeurópában. Az angol alsóház egyik kiváló tagja térképet készített, amely egységes normák szerint az egyes európai államok vámfalait ábrázolja. Ezen a térképen is látható volt, hogy Ausztria vámtételei a legkisebbek. Lehetetlen azonban, hogy ez a gazdaságilag talán leggyengébb állam egyedül prosperálhasson alacsony vámokkal magas védvamos országok közepette.

A régi nemzetgyűlés a várható drágasági hullámra való tekintettel ellenezte a kormány vámtarifa-novellájának törvényerőre való emelkedését. Az agráriusok azonban már ismételt tettekkel bebizonyították, hogy nem árdrágításra, hanem a belföldi piac meghódítására törekednek. A szociáldemokraták a vámtarifa-novellával szemben ellenjavaslatot dolgoztak ki és csak abban az esetben egyeznek bele a listvám felemelésébe, ha az áruforgalmi adót az állam a fogyasztók javára elengedi. Kérdés azonban, hogy az osztrák költségvetés ezt az adóelengedést e bírja-e?

Ha mezőgazdaságunkat és iparunkat továbbra is védelem nélkül hagyjuk, úgy az eredmény könnyen megjósolható. A parasztot az intenzív gazdálkodás helyett az extenzív gazdálkodásra szorítjuk. Ez pótolhatatlan hiányt jelentene kereskedelmi mérlegünkben, a munkanélküliek száma szaporodna és a krízis növekedne. A jelenlegi helytelen gazdasági politika a kisiparosok számára is kedvezőtlen, mivel a legjobb vevők, a gazdák kedvezőtlen helyzetük miatt képtelenek vásárolni. A szociálisták is ismerik azt, hogy keleti és délkeleti szomszédaink iparilag is mindinkább függetleníteni akarják magukat Ausztriától. Ez is egy okkal több

arra, hogy belföld piacunkat erősítsük és így kezdünk pótolni a külföldi piacok elvesztését. A kereskedelmi mérleg passzivitása még mindig tart. Fővelőre ugyan még nem nélkülözhetjük a külföldi segítséget, azonban okvetlenül rá kell térnünk az önszegély útjára a honi ipar és mezőgazdaság védelme érdekében.

Thaler miniszter fejtegetéseiből kitűnik, hogy az osztrák kormány igen egyoldalúan ítéli meg a helyzetet és nem veszi tekintetbe azt, hogy Ausztria képtelen eredményes vármáborút viselni Magyarországgal, Jugoszláviával és Romániával. Ha tehát az osztrák kormány a vámok emelésével mégis megkockáztatja a gazdasági harcot a Duna mentén, úgy ennek kárát csak Ausztria fogja majd látni.

Zürichben 3.10, Párisban 15.20 a lej
Zürichben májusi átlaghoz képest 3.10 a lej

(Arad, június 9.) A közgazdasági életet, mint a politika szoros függvényét, a szombaton volt kormányválság természetesen élesen befolyásolta. Így a kormányválság utáni napokban a deviza- és valutapiacra nyugtalanság és idegesség uralkodott, amit főleg az szült, hogy az új kormány pénzügyi politikája még nem vált ismeretessé a lej árfolyamát illetőleg, vajjon az új kormány Brătianu Vintila revalorizációs, vagy Manolescu stabilizációs politikáját kívánja követni. Az idegesség főképpen abban nyilvánult meg, hogy mindazok, akiknek fedezetlen devizakötelezettségeik voltak, ezeket sietve lefedezték. Különösen a termédevizákban mutatkozott élénk üzletmenet, amelyet ez a növekedett kereslet lényegesen megdrágított. Míg a prompt-devizákban szerdái csupán 1 százalékos kilengés nyilvánult meg, amely egyáltalában nem mondható jelentősnek, addig csütörtökön a devizákban folytonosan szilárduló tendencia mellett lényegesebb drágulás állott be. A piac jelenlegi ideges állásából a jövőre következtetni föltette kockázatos, de a holnapi naptól a helyzet tiszta megvilágítását illetőleg igen sok várható.

Helyi valutaárak. (Június hó 9.)
Kifizetések: Berlin 40.65, Amsterdam 68.70, Newyork 171.25, London 833.50, Páris 6.72, Milánó 9.55, Prága 5.08.50, Budapest 29.95, Záhgráb 3.01.50, Bécs 24.15, Zürich 33.30. — **Áru:** Márka 40, dollár 171, angol font 830, francia frank 6.70, olasz lira 9.50, cseh korona 5.08, pengő 29.90, dinár 3, osztrák schilling 24, svájci frank 24. — **Pénz:** Márka 39, dollár 169.50, angol font 815, francia frank 6.40, olasz lira 9.20, cseh korona 5, pengő 29.30, dinár 2.90, osztrák schilling 23.50, svájci frank 32.50. — **Írányzat:** szilárd.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Június hó 9.)
Kifizetések: Páris 6.56, Berlin 40.15, London 823, Newyork 169.25, Milánó 9.37, Zürich 32.65, Bécs 23.85, Prága 5.02. — **Valuták:** Napoleon 670, német márka 39.50, leva 1.25, török lira 0.85, angol font 815, francia frank 6.65, svájci frank 32, olasz lira 9.10, drachma 2.25, dinár 3, dollár 168, lengyel márka 19, osztrák schilling 24, magyar pengő 29, cseh kor. 4.85.

Zürichi tőzsdényitítés. (Június hó 9.)
Berlin 123.20, Amsterdam 208.25, Newyork 520, London 2525.12.50, Páris 29.36, Milánó 28.60, Prága 15.40, Budapest 90.65, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.11, Varsó 58.10, Bécs 73.17.50.

Erzsébet Mozgó
Ma d. u. 7, 8 és 10 órákor
NINON.

Pazar rendezést szalon slager.
Főszerepben: Putty Lia, Bob Dody és Werner Krausz. A férj, a feleség és a házibárát problémáját tárgyalja ez a gyönyörű filmslager.
Hétfőtől: Ossli Oswald.
Jön! BAROCCO. Jön!
Szép idő esetén az esti előadás a kerthelyiségben.

Zürichi tőzsdezárlat. (Június hó 9.)
Berlin 123.18, Amsterdam 208.27, Newyork 520, London 2525.10, Páris 20.36, Milánó 28.71.20, Prága 15.40, Budapest 90.65, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.10, Varsó 58.10, Bécs 73.17.50.

= **A dunai mintavásár.** A kereskedelmi és iparkamara közli: Az augusztus 21-től szeptember 2-áig Pozsonyban tartandó dunai mintavásárra szóló utazási igazolványok a legközelebbi napokban kaphatók már az iparkamaránál darabonként 150 lejért. Az igazolvány alapján a csehszlovák konzulátusok díjtalanul láttatkoznak az utleveleket augusztus 11-étől szeptember 12-éig és ugyanezen időben 33 százalék vasuti kedvezményt élveznek a mintavásárra utazók a csehszlovák vasutakon. Visszafelé a román vasutakon 50 százalék kedvezmény van, augusztus 25-étől szeptember 6-áig.

= **Az utánvételes vasuti küldemények bélyegilletéke.** A vasuti vezérigazgatóság az utánvételes küldemények bélyegilletékének lerovására vonatkozólag a következő értesítést adta ki: 100—10.000 lejes értékig 2 lej, 10.000—50.000 lejes 5 lej, 50 ezer lejtől feljebb 10 lej bélyegilleték rakandó le. Ezenkívül az utánvételes küldeményeknél a segélybélyegyet is fel kell ragasztani.

= **Céghivatali hírek.** Az aradi törvényszék céghivatala közli, hogy Goldstein M. Izsák aradi textil-import- és kézműáru kereskedő cégének bejegyzését kérte. — A Victoria aradi bútorgyár Wiesel István cégjegyzői minőségét cégjegyeztette.

= **Csődök Timisoarán.** A mindinkább súlyosbodó gazdasági viszonyok Timisoarán újabb áldozatokat követeltek. Ma nem kevesebb, mint három ismert timisoarai vállalat került csődbe. A legfeltűnőbb eset Drachler Vilmos ismert timisoarai ékszerész esete, akinek évtizedes jóhírnevét az egész Bánátban elismerték. Eovetlen csődkerés volt ellene: Deutsch Adolf timisoarai naomkereskedő 400.000 lejes váltótartozásáért csődöt kért a cég ellen. Ezenkívül Wendt Lipót belvárosi kávé és Mager Ferdinánd jözsévarosi textilkereskedő ellen kérték a timisoarai törvényszéknek csődöt.

Két betörés Aradon.

A lakók jelenlétében kifosztottak egy aradi lakást.

(Arad, június 9.) Az éjszaka folyamán két betörés történt Aradon. Medgyes Lajos Str. Sincal (Szent Antal-ucca) 4. számú házban levő lakásába álkulccsal hatoltak be a betörők és egyik szobájában amelyben nem tartózkodott senki teljesen kifosztották. A szekrényeket feltörték, a fiókok tartalmát kiürítették és a százezer lej értékű fehérneműt és egyéb holmin kívül több ezer lej készpénzt is elvittek. Érdekes, hogy a szomszéd szobában tartózkodott Medgyes családja és semmitől nem eszt nem hallott egyikük sem a betörők munkájából. A betörést csak reggel vették észre és azonnal jelentést tettek az államrendőrségnél. A helyszínen megjelent rendőri bizottság megállapította, hogy álkulccsal hatoltak be a lakásba és a tettesek feltétlenül tájékozottak voltak a szobában, ahol világosság nélkül dolgoztak. Súlyos gyanu alapján ma letartóztattak egy fiatalembert, aki sokra tartózkodott Medgyeséknél. A fiatalember lagod, azonban a rendőrség véleménye szerint, a betörésnek egyik tettestársa feltétlenül ő volt. A másik betörés a Str. Grivitei (Miklós-ucca) 38. számú házban történt, ahol betörték Furmann Gábor lakásába és több ezer lej értékű ruhaneműt loptak el. A rendőrség bevezette a nyomozást és letartóztatott egy gyanúsítottat, azonban a betörést még nem lehetett rábizonyítani.

POSTAMESTER.

Ma, pénteken az aradi
Az előadások 6, 7, 8 és 10 órákor kezdődnek.

Urániában.

Henry Bataille világhírű regénye a:

MEZTELEN ASSZONY
Petrovich Svetislav és Nita Naldi a főszerepben
ma a Marosparti mozgószínházban. | „MONOPOL FILMCENTRALA TIMISOARA.” |**Angol tenniszcipő Lei 390. Apponyi Testvéreknél Arad, városházával szemben.****Mozi.**

xx A „Tulsó partról” az aradi Apollóban. Ma pénteken a tegnap nagy sikerrel bemutatott Tulsó partról című megrendítő drámát vetíti az aradi Apolló-filmszínház. Az érdekes jelenetekkel felített darab főszerepét Paul Wegener, Anton Pointner és Olga Csehova világhírű német filmszínészek játsszák. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10-kor kezdődnek.

xx A „Postamester” az aradi Uránlában. Ma pénteken is a Postamester című pompás orosz témájú filmet játsza az aradi Uránia-filmszínház. A darab Puskin Sándor világhírű orosz író hason nevű novellájából készült. A főszerepeket a legkiválóbb emigrált orosz színészek játsszák és a rendező érvényre juttatta a hangulatos mű minden szépségét. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10-kor kezdődnek.

xx Vasárnaptól kezdve vetíti az aradi Apolló az „Apának lenni nem nehéz” című kitűnő vígjátékot. A főszerepben Lilian Harvey.

— Jön a Ben-Hur főszereplője, Ramon Novarro, legközelebb a Marosparti mozgószínházban.

xx A Meztelen asszony című filmremekmű ma a Marosparti mozgószínházban. Ez a filmremekmű az, amelyik pár héttel ezelőtt Chujon (Kolozsváron) megtartott filmversenyen a legtöbb szavazatot kapta, amint a világsajtó is egyik legszebb alkotásnak tartja a Meztelen asszonyt. Petrovich Svetislav és Nita Naldi feledhetetlen alakítást nyújtanak, a művészből és a parkümpély pedig a még eddig nem látott monumentális-művel van megrendezve.

Rádió-műsor.

Péntek, június 10. Wien—Grác. 19.30. Énekari hangverseny. — Pozsony. 17.15. Hangverseny. — Zágráb. 19.15. Operaelőadás. — Milano. 22.45. Jazz-band. — Boroszló. 21. Hangverseny. — Prága. 21. Hangverseny. — London. 19.45. Terem-zene. — Leipzig. 20.15. Szimfonikus hangverseny. — Róma. 21. Hangverseny. — Frankfurt a. M. 22. Szórakoztató zene. — Berlin. 22.30. Keringő-est. — München. 19.35. Anglia. — Budapest.

130. 12. és 15. Időfelvétel, hírek. 16. Gyermekmesék és metül. 19. Szimfonikus zenekari hangverseny. 20.30. Magyar mondák. 22. Hangverseny.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékér nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak a rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek, akik

HOFFMANN ANTAL

temetésén résztvettek, vagy koszorút küldtek és részvétnyilvánításaikkal enyhítették a család mély fájdalmát, ezúton mond halás köszönetet:

a gyászoló HOFFMANN-család.

A legszebb mulatóhely

ARADON, az

„Aranyhajó” étterem

a Marosparton katonai stranddal szemben. Frissen csapolt Drecher-sör, kitűnő konyha. — Cigányzene. — Abonások felvételnek. — Reggeli nyitva.

SCHWARCZ ANDOR.
tulajdonos.

3017

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11.
Arany koronák, fogak garantált arany árba 850—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos anyag)

FOGASZAT!

Vérfogak kautschukra darabja 50 lej. Foghúzás (injekciós érzéstelenítéssel) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belül eszközöltetnek. 495

Chaim és Frida D'Moudjalled
vizsgázott fogászok.

Teherautók

3—5 tonnás hordképesek, osztrák és amerikai gyártmányok, prima, tömör gumikkal, jó állapotban, eladó. Megtekinthetők Aradon.

Érdeklődni:

Seidner Bernát és Fia
fatermelő irodában, Arad, Str. Meftana 2.

Boltkezelőt

keres az anti Hangya Szövetkezet
Javadalmazás fix fizetés, 8 1/2 % forg. jutalék, lakás, fűtés, világítás. Pályázatok az Igazgatósághoz Ant. küldendők. Bővebb felvilágosítást ad Hangya-raktár Arad

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ

rézgálicoz (kékkő)

Kapható nagyban és kicsinyben a zlatnai állami gyárban (Jud. Alba) kg.-ként 26 lej árban. Vagontételei bank garancia mellett 90 napos hitel. Ugyanott VASGÁLIC kg.-ként 3 lej és 10 bani árban.

Directiunea Uzinelor Metalurgice de stat Zlatna.

3837

MOLNÁR ANTAL

villanyerőre berendezett fahézag-
káló telepen kész
ajtók és ablakok kaphatók.

Ugyanott egy marógép (Fräser) és egy
meggyengítő (Abrichter) eladó. Str.
Cantacuzino (Határ-ucca) 83. sz.

Ön is tudja, hogy
kitűnő

minőségű Coventry Royal, Gó-
ricke, Dürkopp, Waffnerad és
Puch kerékpárokat vehet

részletfizetésre
HAMMER VILMOS

szak üzletében Arad, Plata
Avram Iancu 5-6. (Szabadság-tér)

Női harisnya azsuros cakkos szélű prima tartós Lej 145. — Bogyó A.
„Nafa solid” azsuros szélű női harisnya... Lej 125.
Cérna harisnya ... 95. — lejtől ... Selyem sör ... 75. — lejtől ...
Divat keztyűk ... 50. — lejtől ... Csipkék óriási választékban! Str. Eminescu 13.

Nem szenved többé lábfájdalmakat, ha fel-keresi Rada János cipészüzletét Arad
(volt Magyar-a.) 28., aki legérsekenyebb és nyomorék lábra is kényelmes cipőt készít, Strada Episc. Radu

Cserépkályharaktár Bulev. Reg. Ferdinand (Dengi-ház) 63-65. sz. Elvállal minden
kályhaszakmánya vágó kályha, tűzhely, fűdőszoba és falburkolat készítését s azok javítását és átrakását. — Szíves pártfogást kér: **SZERB ANTAL** kályhásmester.

Bizományba vállalunk

burgonya, gabona, gyümölcs-
és egyéb mezőgazdasági termékeket.

3044

J. SISSELE Berlin O. 27. Alexanderstr. 20/a.

Klein és Weinberger

textilnagykereskedők Arad, P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 1. sz. alatt

megkezdtek

bő választéku engros üzle-
tukben detail-vevők részére

2436

az elárusítást.

Az engros árak változatlanul ma-
radnak detail vevők számára is.

Az aradi 2. számú polgári iskola
igazgatóságától.

HIRDETÉS

az első osztályba behatkozni kívánó
tanulók részére.

A 74066—1927. sz. miniszteri rendelet értelmében a IV. elemi osztályt végzett azon növendékek, akik a magyar tananyagról, 2. számú iskola első osztályába kívánnak beiratkozni, kötelesek egy felvételi vizsgálatnak magukat alávetni. Ezen vizsgálat természetesen díjtalan. A felvételi vizsgálatot két időpontban tartjuk meg: júniusban és szeptemberben. A vizsgálat anyaga: egy írásbelifeladat a román nyelvből és számtanból és egy szóbeli feladat az elemi iskola negyedik osztályának fontosabb tárgyaiból. A júniusi beiratkozás június hó 15. és 20-a közt folyik le, maga a felvételi vizsgálat június hó 22. és 26-a közt lesz megtartva, akkor, ha a beiratkozott tanulók száma meghaladja a negyvenet. A kérvények egyenként vagy egy-egy iskola beiratkozni kívánó összes tanulóitól egy kérvényen, kollektív úton is történik. Minden tanuló köteles benyújtani keresztlevelet, hogy nemzetisége megállapítható legyen, mert nem magyar nemzetiségű tanulókat nem vehetünk fel. Amennyiben a tanulók a IV. osztályáról szóló bizonyítványt még fel nem mutathatják, az iskola igazgatójától nyert egyszerű ideiglenes bizonylat is elegendő, amely a tanuló általános előmenetelét az év végén tanúsítja. Természetes, hogy szeptemberben újból iratkozhatnak azok, akiknek júniusban esetleg nem sikerült volna a felvételi vizsgálat. A beírt tanulókat tandíjjal nem kötelesek most befizetni, csak a tanév tényleges megkezdésekor. A tandíj, amely három vagy négy részletben is befizethető lesz: ezer lej egy évre. Szegény és törekvő tanulók teljes vagy részleges tandíjelengedésben fognak részesülni, azonkívül könyv- és ruhasegélyt is kapnak az anyagi eszközök erejéhez képest. Minden egyéb felvilágosítást az igazgatóság ad.

Dat la 7. Iunie 1927. in Arad.

Mihail a. Vitez, director.

Átköltözések

helyben és vidékre nyitott és zárt butorszállító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia szállító

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 16. Telefon 250. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS.

BUZAVIRÁG jelkére levél van az Aradi Közlöny kiadójában, kérem átvenni. 3069

HÁZASSÁG.

HATMILLIÓ le vagyonnal rendelkező 24 éves érettségizett, gazdálkodó ember vagyok. keresem házasság céljából hasonló családból való hajadon ismeretséget, kinek megfelelő hozománya is volna. Leveleket postafiók 48 Timisoara címmel elátva sziveskednék küldeni. 3064

ALKALMAZÁS.

MINDENES rendszerű 15-ére keresték Str. V. Babes 5. (Kiss Ernő-u.) 3033

LAKÁS.

ORVOSI CÉLOKRA alkalmas 2-3 szobás lakás feladás nélkül keresték. nem feltétlenül a belvárosban. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3067

VÉTEL ÉS ELADÁS.

SAJÁT TERMESZETES ARAD-HEGYALJAI 6. és 7. szobák kaphatók Rauchbauer Nándornál, Sfântana. 3017

KELETI PERZSASZÖNYEG, nagy szmírna és gyári szőnyegek, íróasztalok, fotelok, antik komód, tükrök, székek, szőnyegszőnyegek, asztalok, székek, háló, ebédlő, uriszoba, szalon berendezések, bőröndök, gyertyatartók, fértárházak, felöltők, festmények, gobelin képek, asztalneműk, íróasztalgarnitúrák, kredencok, szekrények, villanylámpák, virágállvány, selyem perzsa asztalterítő, plüsch függönyök, storek, vitrin tárgyak, porcelánok, kerékpár stb., eladók. Salgó, Strada Consistorialui 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb.

ASZFALT fedőlemezek békebell minőségben Dörner „Afcar” képviselő Arad. Magyar-ucca. 2993

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédlők, hálószobák. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 3081

BIZOMÁNYBA KERESKÉK dísz tárgyakat, bőröndöket, mű- és antik tárgyakat, komplett szobaberendezéseket, szőnyeget, közzükségleti cikkeket, férfi ruháneműt, egyes butordarabokat stb. — Salgó, Arad, Str. Consistorialui 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

! T É G L A !

Ajánljunk I. osztályú nagy- és kis méretű falazótéglat és cserepet gyártelepünkön vagonba rakva, helyben kívánatra helyszíni szállítva, a legolcsóbb napi árban. BRAUN GUSZTÁV téglyára Telefon 171. és 188.

Rossz villanyégők!

becserélése njakra törött üveg és porcellán tárgyak szakértői ragasztása, üvegezést és kénkeretezést legolcsóbban vállal Aradon, a volt Asztalos Sándor-uccában a „Motorica.” 2204

ÜZLETEK.

TERNOVA I. osztályú székelyen egyedül borbélyüzlet elköltözés miatt sürgősen eladó. Moráth borbély Spinetti (Jud. Arad.) 3027

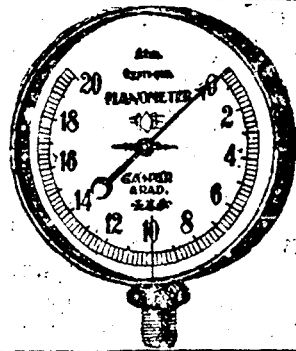
CEMENTEZETT, száraz, világos nagy pincehelyiség műhelynek vagy raktár-helyiségnek azonnal kiadó. Strada Ch. Lazar (Simonyi-ucca) 10. 3062

Aradváros legforgalmasabb uccájában kiadó 50 év óta fenálló üzleti ház

teljesen jól felszerelt berendezéssel, mely áll üzlet és keresma-helyiséggel, 2 szoba, konyha, cselédszobából, 2 pince, raktár, nagy udvar és egy nagy kerttel. Azonnal elfoglalható lakással.

Bővebbet:

Markovits szállító, új Neuman-ház.

MANOMETER

és mindenféle mérőműszereket raktárról szállít, javításokat vállal 3033

GÁSPÁR ÁRPAD műszerész

ARAD, Str. Horia No. 1. (v. Széchenyi-ucca I.)
javítás véget ért beküldött műszereket állami hitelesítéssel ellátva, rövid idő alatt vissza küldöm. Telefon 315. sz.

Sürgősen és legolcsóbban eladó egy kis új üzlet berendezéssel együtt.

Aradon a város legforgalmasabb helyén (belvárosban) kedvező fizetési feltételek mellett, a földre való elutazás miatt. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2904

KÉT SZOBA

konyha, fürdőszobás lakást komplett kevés készpénzzel olcsón, több éves garancia mellett, részletfizetésre is berendez az 2427

„ARTA” Butoripar

Aradon, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20—22.

Kétszoba,

előszoba és mellékhelyiségekkel álló belvárosi uccai lakás lépés nélkül, havi 2000 lej bér mellett kiadó.

Bővebbet „Uranni” irodában, főpostával szemben. 16158

375 □-öl telek

a Marospart mellett, alkalmi áron, 80,000 lejért, sürgősen eladó. — Megbizott:

Györffy „Mures” irodája Arad.

200.000 lei

készpénzzel betársulnék egy technikai üzembe

Cím „Német” 572 Grădite Jud. Timișoara. 8019

Kérjete csak

NESTLÉ-féle tápliszte

gömbölyű pléhdobozokban, valódi svájci gyártmány, a legjobb tápszer gyermekeknek, betegeknek és aggoknak!

Kapható az egész országban minden gyógyszerárban és drogériában.

Költözködők figyelmébe!

Lakásának villamos villagítását és házi telefon szerelését legolcsóbban rendbe hozza jótalással: Varga és Rosenfeld villamossági vállalat Arad, Maria 12. Allandó nagy esillár raktár! — Telefon 808. szám.

KÜLÖNFÉLÉK.

KÉRELEM A NEMESSZIVÜ EMBEREKHEZ! Nyolc gyermekes anyja a legnagyobb nyomorban, maza is betegnek fekvő, férje rokkant, a legkétségbeesettebb helyzetben kéri a nemesszivu jömberek bármilyen adományát. Leghálásabban fogad bármit. Címe Zsotér Mátyásné. Qál Str. Faurilor (Kovács-u.) 61. 250

Belvárosi magánház

Kossuth-ucca elején 580 □-öl telekkel, komplett 3 szobás lakással, parkirozott udvarral, gyümölcsös kerttel, nagyon olcsón ELADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1986

Ha új házat épített és elakarja az alsó nedveség ellen szigetelni, vagy:

ha nedves lakásait, pincéjét szárazzá akarja vakoltatni, használjon: 2746

G Á B O R-féle SZIGET nedvességelszigetelőt.

Kérjen ajánlatot: — Minden város területére egy edárusítót keresek.

Gábor András

építész Arad, Str. Muoiu Sxavola No. 18

Alkalmi házvétel

(volt Veselényi-ucca) 3 szoba, előszoba, kevés javítást igénylő nagykertes 3032

magánház,

pince, vízvezeték, shone csatorna bevezetve áron alul 280.000 lejért

eladó.

Bővebbet: Str. Onca 10—12. volt Perényi vendéglő. 3032

Muzsai József

Arad, színházzal szemben.

Tavaszi árjegyzéke:

Tavaszi divat öltöny Lej 1600—

Tiszta gyapjú öltöny „ 2450—

Covercoat divat öltöny „ 3150—

Felöltő tavaszi „ 1950—

Divat uister „ 2500—

Covercoat uister vagy raglán „ 3500—

Fregoli kabát „ 2200—

Gummi kabát „ 860—

Iskola öltöny előírás szerint „ 1740 től

Divat szabóság!

Nagy posztó raktár!

Alkalmi ház eladások

A volt Szabadság-tér mellett 5 nagylakású alapincézett emeletes üzletház 2. üzlettel 170.000 lej évi bérjövdelemmel, igen kedvező fizetési feltételek mellett 1.700.000 lejért. — Követet uccában 4 szobás lakású masszív építésű üzletház pékséggel 420.000 lejért, ugyanott egy 3 szobás, fürdőszobás, kertes, alapincézett uri magánház 500.000 lejért s végül egy gyönyörű belvárosi 5 szobás modern lakású magánház áron alul, 1 millió 200.000 lejért eladó. Továbbá 1-5 szobás lakások, butorozott szobák, egy asztalos műhely, egy pékség, egy női divatszalon és egy női fodrász üzletberendezéssel bérbeadó.

Kizárólagos megbízott: Boross ügyvédség Str. Consistorialui volt Batthyány-ucca 9. szám. 3071

Cipőszükségletét legolcsóbban és legjobban Weinberger cipőüzletében szerezhetheti be.